

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

ZAČETEK DESETEGA KONGRESA ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

Tito: Hitreje dalje po ubrani poti Smo za izboljšanje odnosov z Italijo

«Vprašanje cone B ne prihaja več v poštev, kot vprašanje - To je rešeno» - Zanimanje za življenje in položaj jugoslovanskih narodov, ki kot narodne manjšine živijo v sosednjih državah

Jugoslovanski predsednik Tito na govornišnem odru

(Od naših dopisnikov)
BEOGRAD, 27. — V športni palači «Pionir», v eni najlepših stavb, ki so bile zadnja leta zgrajene v Beogradu, je danes dopoldne predsednik ZKJ Josip Broz Tito odprl X. kongres ZKJ, ki zaseda, kot je Tito ugotovil v uvodnih besedah, v času, ko je delavski razred z novo ustavo zavzel isto mesto, ki mu v razvoju socializma tudi pripada. Naloga kongresa je, je poudaril Tito, da napravi bilanco uspehov in slabosti Zveze komunistov v preteklosti in da sprejme naloge za pravilno delo v bodoče.

Pred prihodom predsednika Tita so zavzeli svoje mesto v dvorani palače «Pionir» okrašeno z znakom Zveze komunistov Jugoslavije, velikimi portreti Engelsa, Marxa in Lenina in geslom «Proletari vseh držav, združite se!», delegati, uglebni revolucionarji, dolgoletni partijski delavci, delegacije zveznih organov, člani predsedstva SFRJ, delegacije skupščine SFRJ, zvezne konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, zastopniki konference za družbeno dejavnost žena, zastopniki zvezne sindikature, zveznega odbora zvezne borbe, delegacije rezervnih oficirjev zveznega izvršnega sveta, zvezne gospodarske zbornice, zastopniki 92 komunističnih, socialističnih in drugih delavskih in naprednih strank in osvobodilnih gibanj ter številni domači in tuji novinarji.

Z dolгим aplavzom so pozdravili Tita, ko je s sogorjani in v družbi svojih najbližjih sodelavcev ob 10 urah stopil v dvorano. Po njegovih pozdravnih besedah delegatom, borcem in zastopnikom vseh partij je zadonela «Internacionala».

Kongres je pod predsedstvom Edvarda Kardelja nadaljeval z delom. Edvard Kardelj se je v imenu predsedstva zahvalil navzočim za zaupanje ter pozdravil delegate in goste. Pri omenjanju navzočih delegacij komunističnih, socialističnih in drugih naprednih partij, so delegati z daljšim aplavzom pozdravili delegacijo KP Italije, Fronte nacionalne osvoboditve Južnega Vietnam, KP Kube, palestinske osvobodilne organizacije, KP Portugalske in KP Španije. Osem strank ni moglo poslati svoje delegacije na kongres, zato so poslale svoje pisne pozdrave.

Po sprejemu dnevnega reda, izvolitvi kongresnih delovnih teles je Kardelj dal besedo predsedniku ZKJ Titu.

Neki tukajšnji dnevnik je strnil misel Titovega poročila na X. kongresu ZKJ v dokaj posrečeno geslo «Ista smer — hitrejši koraki» — torej nobenih večjih in korenitejših sprememb, pač pa hitreje, ali bolje še hitreje dalje po ubrani poti.

Toda če se je nekomo posrečilo gornje geslo, ki v bistvu ustreza Titovim izjavam, je to le osnovna misel, vtem ko Titovo poročilo — 68 tiskanih strani — obsega temeljito analizo razmer v svetu in položaj socialistične Jugoslavije v njem. Analizo materialnega in socialnega razvoja v Jugoslaviji, o ris osnovnih nalog za nadaljnjo pot samoupravnega sistema in končno obsega predsednikovo poročilo še analizo razmer v Zvezi komunistov Jugoslavije in misli, kako uresničevati vodilno vlogo, ki jo ima ZKJ v razvoju socialističnega samoupravljanja.

Ko je predsednik Tito v svojem prikau razmer v svetu ugotovil, da je v času po drugi svetovni vojni prišlo v mednarodnih odnosih in na mnogih področjih družbenega živ-

dve tretjini članice Združenih narodov. In te dežele es svojim enotnim delovanjem bistveno vplivajo na vsebino sklepov in smeri angažiranosti svetovne organizacije. Svoja zavezna izvajanja je Tito nadeljeval takole: «Po svojem družbeno-zgodovinskem bistvu je politika nevrščnosti protimperialistična in protihigemonistična in zato ni in ne more biti nikogaršnje orodje, niti rezerava kogarkoli in katerekoli druge politike. To izhaja iz dejstva, da je nastala kot izraz boja na neodvisnost in enakopravnost narodov. Njen protimperialistični značaj je objektivno zasnovan in ni odvisen od tega, ali je to priznalo ali ne. Odlučitev nevrščnosti držav za takšno politiko ni proizvod začasnih takličnih potreb, marveč njihov življenjski interes. Vselej smo poudarjali, da nevrščnost nikakor ne pomeni nevtralnost. Odnos politike nevrščnosti do velikih sil in drugih držav je odvisen od njihovega obnašanja in delovanja v mednarodnem življenju.»

Vse to pa se ne more preprečiti imperialističnim silam, ki «si prizadevajo ohraniti in zavarovati svoje privilegirane položaje z vsemi sredstvi, da bi ne v določenih trenutkih uporabile celo silo, o čemer pričajo Vietnam, Kambodža, Čile itd.». Ko je s splošne analize stanja v svetu prešel na razmere v Evropi, je predsednik Tito rekel:

«Kar zadeva Evropo velja poudariti, da so znatno napredovali odnosi in sodelovanja med evropskimi državami na načelih miroljubnega in aktivnega sožitja. Postopoma izginja prejšnja zaprtost, krepi in razširja se sodelovanje, ki presega doseženo razcepjenost. Seveda pri sveda vse to k boljšemu medsebojnemu spoznavanju evropskih narodov, njihovih kultur in drugih dosežkov, h krepitvi zaupanja in njihovega nadaljnjega zblizjevanja. V dosežanem delu konference o evropski varnosti in sodelovanju, ki je pred koncem, je zelo pomembno soglasje o načelu nedotakljivosti meja, pomembna pa je tudi določitev temeljnih načel, na katerih naj temeljijo odnosi med državami udeleženkami te konference. Vse to je kajpak zelo pozitivno s stališča utrjevanja miru. Toda ti procesi se še vedno niso stabilizirali. Poleg tega v nekaterih vidikih še vedno izhajajo iz blokovskih struktur.

Varnost Evrope mora biti celovita. Zajeti mora vse države, vsa območja, vključno tudi Sredozemlje. Samo takšna Evropa lahko prispeva k miru, varnosti in razvoju drugih območij sveta.

Če kdo, je nadaljeval predse-

dnik Tito, na primer misli, da je mogoče sprejeti načelo ozemeljske celovitosti in nedotakljivosti meja, hkrati pa nastopati z ozemeljskimi zahtevami do svojega sosesa, potem tako obnašanje zanesljivo ne prispeva k urejanju razmer v Evropi.

V nasprotju z duhom in prakso dobrih odnosov in dolgoletnega sodelovanja, v katerem so bili doseženi veliki rezultati, je italijanska vlada izpričala nedavno odkritje ozemeljske zahteve nasproti Jugoslaviji. To pa je nepotreben napad na suverenost in ozemeljsko nedotakljivost naše države. Vprašanje cone B ne prihaja več v poštev, kot vprašanje. To je rešeno. O tem se ne moremo več pogajati. Ko odločno zavračamo ozemeljske zahteve italijanske vlade, pa smo hkrati pripravljeni nadaljevati in izboljševati odnose ter sodelovanje z Italijo na tistih načelih, na katerih so se že doslej razvijali. Toda vsem mora biti jasno, da bodo naše meje, svo-

bodo in neodvisnost Jugoslavije enotno branili vsi naši narodi in narodnosti.

Jugoslavija je vselej pripisovala velik pomen prijateljskemu sodelovanju in dobrih odnosov z vsemi sosednimi državami na načelih enakopravnosti, suverenosti, ozemeljske nedotakljivosti in nevmešavanja v notranje zadeve. Takšno sodelovanje je bilo obojestransko. Pripravi smo, da je v skupnem interesu vseh držav in narodov tega območja, da na podlagi navedenih načel stalno prispevajo k takšnemu razvoju.

Nato je predsednik Tito spregovoril tudi o narodnih manjšinah, njihovih vlogi in stvaritvah. Tito je glede tega rekel:

«Zelo pomembna vloga pri tem pripada tudi narodnim manjšinam. FRANC UDOVIC BOŽO BOŽIČ

(Nadaljevanje na 5. strani)

DRUGI SESTANEK MED VLADO IN SINDIKALNO FEDERACIJO

Obširna razprava o vprašanju naložb za ljudska stanovanja in druge gradnje

Minister za javna dela obrazložil svoj program, sindikalisti pa so kritično ocenili dosedanje politiko javnih gradenj

RIM, 27. — Na ministrstvu za proračun in gospodarsko načrtovanje je bilo danes drugo srečanje med vlado in sindikati, na katerem so obravnavali v glavnem vprašanje naložb za javna dela. Sestanek so se udeležili pristojni ministri in voditelji sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL.

Na sestanku je prvi spregovoril minister za javna dela Lauricella, ki je v svojem poročilu dejal, da je za letos na razpolago 2200 milijard lir za razne gradnje. Od tega je dejal minister, je na razpolago za letošnje leto 1200 milijard za zidanje stanovanj, 200 milijard za nove šole, 500 milijard za razna melioracijska in druga zemljiška dela in 70 milijard za pristanišča. Slednji postavki, se bo lahko prišlo, družilo še 100 milijard lir, je dejal Lauricella, če bo parlament kmalu odobril zadnji zakon. To pomeni, je dejal minister, da je za letos na razpolago za razne

gradnje skupno 2200 milijard lir.

Za sindikate je obrazložil zadnji dokument zvezi tiskinik Guerra, ki je poudaril, da se vprašanje javnih gradenj postavlja z izredno nujnostjo, z isto nujnostjo, kot se postavlja vprašanje preureditve kreditov in vprašanje takojšnje razpoložljivosti denarja deželnih in krajevnih uprav za uresničitev svojih gradbenih načrtov. Poleg tega sindikati zahtevajo dodelitev kreditov za izvajanje zakona od 865 za gradnjo ljudskih stanovanj. Sindikati obsojajo vse dosedanje ovire, ki so bile postavljene na poti izvajanja raznih zakonov in načrtov o ljudskih gradnjah, o zidanju novih šol in novih bolnišnic. Obenem zahtevajo, da vlada poskrbi, da bodo imele deželne in krajevne uprave zadosti denarja, da lahko zaključijo dela, ki so v teku.

V dokumentu sindikati opozarjajo na zelo resen položaj na gradbenem področju, kjer je milijon 600 tisoč delavcev vedno v strahu, da ostanejo brez dela. Zaradi tega zahtevajo, da se odpravijo vse birokratske ovire in kreditne omejitve na javnogradbenem področju, da se prepreči zelo huda kriza. Sindikati so na sestanku tudi zahtevali, naj se čimprej odobri zakonski osnutek, ki ga je pripravil minister za javna dela o desetletnem gradbenem načrtu. Poleg tega so zahtevali, da se pri ministrstvu za javna dela ustanovi sklad za dopolnitev cen, da se lahko omogoči krajevnim ustanovam, da nadaljujejo čimprej z deli, ki so bila ustavljena zaradi pomanjkanja.

Glede gradnje bolnišnic so sindikati ugotovili, da je bilo do sedaj nakazanih samo 667 milijard lir od 1115 milijard, ki jih določa zadnji program. Zaradi zavlačevanja del in finančnega, bodo dela stala 192 milijard več kot je bilo predvideno in zato je treba nakazati na daljših 740 milijard lir, če se hoče, da bo napovedani program uresničen. Za šolske gradnje pa je bilo določenih 1000 milijard lir za obdobje 1967 - 1971, od katerih pa je bilo doslej nakazanih samo 290 milijard.

MOSKVA, 27. — Sovjetski obrambni minister maršal Andrej Grečko je odpotoval danes na uradni obisk v Alžirijo na povabilo predsednika Bumediena.

V Beogradu se je včeraj začel deseti kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Po izvolitvi kongresnih teles in opravljenih ostalih formalnostih je imel poročilo predsednik Zveze komunistov Josip - Broz Tito. V svojem poročilu je predsednik Tito govoril o uspehu dosedanje politike ZKJ v gradnji socialistične družbe ter opozoril tudi na pomanjkljivosti. Velik poudarek je dal politiki nevrščnosti in vlogi, ki jo imajo nevrščene države v svetu, saj predstavljajo več kot dve tretjini članov v združenih narodih. Tito je obširno govoril tudi o odnosih s sosednjimi državami, glede bivše cone B pa je dejal, da o tem ne more biti več govora in da je to vprašanje za Jugoslavijo rešeno. Pri tem je jugoslovanski predsednik izrazil razpoložljivost Jugoslavije za izboljšanje odnosov s sosednjo I-

OB NEDELJSKEM POIMENOVANJU ŠOLE V BAZOVICI PO PRIMOŽU TRUBARJU

Ljudstvo še enkrat izpričalo globoko zvestobo svoji šoli

Slovesnosti so se udeležili tudi gostje iz Slovenije in Nemčije - Pester in izviren kulturni spored

Nedeljska slovesnost poimenovanja slovenske osnovne šole v Bazovici je še enkrat izpričala in potrdila, da je pred desetletmi desetletij vrzeto ter pred tridesetimi leti spet v krvi zasejano seme razpredlo globoke korenine. Dokazala je, da je slovenska šola živo in nepogrešljivo prisotna v naših krajih in predvsem, da je prisotna s takšnim kulturnim bogastvom, ki se mu ni bati soočenja s sosednjimi, četudi starejšimi in v svetu bolj poznanimi kulturami.

Ta dokaz se je izražal dejansko v marsičem. Izražal se je v ljubkem in prijetnem nastopu šestindesetih bazovških otrok ter v o stalnem zelo izviren in umetniško kakovostnem kulturnem sporedu. Izražal se je v številni in zavzeti prisotnosti ljudstva, tistega ljudstva, ki je v najtežjih letih slovenske zgodovine, v NOB s krvjo in mukami obnovilo slovensko šolstvo, ki ga je fašizem dve desetletji prej nasilno zatrl. Zal, moramo ob tem pripomniti, da se na nedeljski slovesnosti tega neizpodbitnega zgodovinskega dejstva ni spomnil nihče od številnih govornikov. Končno se je izražal v prisrčnem srečanju med našimi slovenskimi in italijanskimi izobraženci in izvoljenimi predstavniki ter številnimi predstavniki iz matične domovine in iz nemškega mesteca Derendingena, kjer je Primož Trubar, čigar ime nosi bazovska šola, živel, ustvarjal in umrl. Kakor je Trubarjev lik ne samo neugasljiva luč v slovenski kulturi, temveč zgled miroljubne simbioze različnih kultur, med katerimi se je kretal in izpopolnjeval sebe in svoj narod, tako ni bilo nedeljske srečanje v Bazovici le manifestacija naše volje po obstanku in nadaljnjem narodnostno - kulturnem razvoju, temveč tudi odraz želje po miroljubnem in konstruktivnem sožitju med narodi in njihovimi kulturami.

Prvo in glavno priznanje za uspeh nedeljskega slavlja v Bazovici gre šolskim učiteljem, ki so nosili največjo težo pripravl na poimenovanje šole. To so Bruno Kralj, Mara Kennda, Laura Ščuka in Irena Sardoč.

Slovesnost je, kot rečeno, odprl ravnatelj Strnad z besedami: «Danes se uresničuje dolgoletna želja bazovške šolske skupnosti — učitelstva, učencev in njihovih staršev — s tem, da se tukajšnja šola pomenjuje po zaslužnem moči: Primož Trubarju. Ravnatelj se je nato zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se je ta pobuda uresničila, ter pozdravil množico in številne goste. Med njimi so bili generalni konzul SFRJ v Trstu Trampuz, občinska odbornica za šolstvo Bennijeva, šolski skrbnik Fidenzi, pedagoški svetovalec Sivce, deželni svetovalec Lovriha, predsednik SKGZ Race, škofov vikar Škerlj, predstavnik Mladinske knjige Gerlane, predsednik sindikata slovenske šole Škerlj, številni ravnatelji in profesorji, razni drugi izvoljeni predstavniki ter predstavniki raznih organizacij. Posebej je ravnatelj Strnad pozdravil goste iz Rašice ter Velikih Lašč (nekateri so se v čudovitih krajevnih narodnih nošah razvstili ob soseniliku poleg domačink v tržaških narodnih nošah), predstavnike Zdrženja prevajalcev Slovenije, s predsednikom Jankom Modrom na čelu ter delegacijo iz Derendingena, v Nemčiji, ki jo je vodil mestni pastor evangeličanske cerkve in 28. Trubarjev naslednik Walter Döttling.

Po Händlovski skladbi, ki jo je močno zaigral na orgle Pavel Fonda, (Nadaljevanje na 3. strani)

Priznanje gre tudi didaktičnemu ravnatelju Egidiju Strnadu. Slovesnost poimenovanja šole v Bazovici se je začela z njegovim uvodnim govorom. Na dvoristi pred šolo je bilo že v zgodnjih popoldanskih urah vse živo. Množica se je stekala semkaj iz vseh krajev ter uperila svoj pogled v vzhodno stran šolskega vrta, v smeri spomenika bazovskim žrtvam, kjer se ob zavetju cipres dviga iznad marmornatega postavka, ki ga je izlesal domačin Franc Križmančič, Trubarjev doprtni kip, delo kiparja Petra Černeta.

Slovesnost je, kot rečeno, odprl ravnatelj Strnad z besedami: «Danes se uresničuje dolgoletna želja bazovške šolske skupnosti — učitelstva, učencev in njihovih staršev — s tem, da se tukajšnja šola pomenjuje po zaslužnem moči: Primož Trubarju. Ravnatelj se je nato zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se je ta pobuda uresničila, ter pozdravil množico in številne goste. Med njimi so bili generalni konzul SFRJ v Trstu Trampuz, občinska odbornica za šolstvo Bennijeva, šolski skrbnik Fidenzi, pedagoški svetovalec Sivce, deželni svetovalec Lovriha, predsednik SKGZ Race, škofov vikar Škerlj, predstavnik Mladinske knjige Gerlane, predsednik sindikata slovenske šole Škerlj, številni ravnatelji in profesorji, razni drugi izvoljeni predstavniki ter predstavniki raznih organizacij. Posebej je ravnatelj Strnad pozdravil goste iz Rašice ter Velikih Lašč (nekateri so se v čudovitih krajevnih narodnih nošah razvstili ob soseniliku poleg domačink v tržaških narodnih nošah), predstavnike Zdrženja prevajalcev Slovenije, s predsednikom Jankom Modrom na čelu ter delegacijo iz Derendingena, v Nemčiji, ki jo je vodil mestni pastor evangeličanske cerkve in 28. Trubarjev naslednik Walter Döttling.

Po Händlovski skladbi, ki jo je močno zaigral na orgle Pavel Fonda, (Nadaljevanje na 3. strani)

Živko sprejel ministra Mora

SOFIJA, 27. — Italijanski zunanji minister Moro, ki je včeraj prišel na obisk v Sofijo, je podpisal danes dolgoročni sporazum med Italijo in Bolgarijo o razvoju gospodarskega, industrijskega in znanstvenega - tehničnega sodelovanja. Pozneje je bil Moro gost bolgarskega predsednika Živkova, s katerim je imel krajiš razgovor.

Minister Moro bo jutri obiskal nekatera bolgarska mesta, pozno zvečer pa se bo vrnil v domovino.

USPEŠNA TURNEJA NAŠEGA GLEDALIŠČA PO JUGOSLAVIJI

Makedonsko občinstvo toplo sprejelo igralce Stalnega slovenskega gledališča

Turneja se bo zaključila v Beogradu - Srečanje s člani predsedstva SZDL Makedonije - Tiskovna konferenca F. Benedetića in J. Tavčarja

(Od našega posebnega dopisnika)

SKOPJE, 27. — Občinstvo glavnega mesta Makedonije je danes izrecno lepo sprejelo ansambel Stalnega slovenskega gledališča, ki je odlično podal delo «Božji pri Cuplielovih», s katerim je že dva tedna na turneji po Jugoslaviji. Včeraj so igralci temperamentno odigrali na Ohridu, kjer je bil prvi dan obiska pri bratih Makedoncih. Makedonska publika je predstavlo sprejela z veliko pozornostjo in jezik ni povzročil prevelikih težav. Sprejem je bil izredno prišrčen in je prišel še zlasti do izraza na večerji, ki jo je priredil gostitelj ravnatelj kulturnega doma Ohrida Vidievski v hotelu Desaret, kjer bo čez mesec dni mednarodni simpozij o narodnih manjšinah vsega sveta pod okriljem OZN.

Jutri se bodo člani izvršnega odbora upravnega sveta Stalnega slovenskega gledališča sestali s člani predsedstva Socialistične zveze delovnega ljudstva Makedonije, s katerimi bodo razgovori o splošnih vprašanjih slovenske manjšine v Italiji, obe gledališki hiši pa se bosta dogovorili o nadaljnjem sodelovanju in predvsem o obisku makedonskega narodnega gledališča v Trstu. Danšnja predstava je že dvajseta v štirih republikah Jugoslavije: v Sloveniji, Hrvaški, Makedoniji in Srbiji.

Zadnji dve bosta v sredo in četrtek v Beogradu, kjer obstaja za gostovanje Stalnega slovenskega gledališča veliko zanimanje, ki je prišlo do izraza že med tiskovno konferenco, ki je bila v soboto v prostoru Jugoslovanskega dramskega pozorišča.

Urednikom glasil Borbe, Politike, Tanjuza itd. sta ravnatelj Filibert Benedetić in predsednik Josip Tavačar orisala poren slovenskega gledališča in poudarila resne težave, s katerimi se bori, ter še zlasti zahtevo, da rimske oblasti izpolnijo svoje obveznosti.

Turneja se bo končala v petek, ko se bo ansambel vrnil v Trst.

BOGO SAMS

Solidarnost s stavko časnikarjev in tiskarjev dnevnega časopisja

RIM, 27. — Vsestranska časni-karska zveza je danes objavila poročilo o stavki časnikarjev, ki bo 29. t.m. kot smo že poročali, v četrtek, 30. maja, ne bo izšel noben dnevnik zaradi skupne vsedržavne stavke časnikarjev in tiskarjev dnevnega časopisja. Poleg tega bodo 30. maja v Rimu, Milanu in Turinu skupne manifestacije časnikarjev in tiskarjev na temo: «Svobodni tisk, svobodna država». Stavko časnikarjev in tiskarjev dnevnikov so izrazili solidarnost tudi prodajalci časopisov, ki bodo 30. maja razdeljevali klientom, namesto dnevnikov, tekst enotne platforme zahtev, ki so jo sestavili časnikarji in tiskarji za zaotvotitev svobode in obstoja dnevnikov. Solidarnost s stavko časnikarjev je izrazil tudi sindikat italijanskih pisateljev, ki zagotavlja, da se bo udeležil boja časnikarjev in tiskarjev.

RIM, 27. — Minister za turizem in prireditve Ripamonti je odpotoval danes v Moskvo na teden italijanske kulture. Italijanski predstavnik bo imel razgovore s člani sovjetske vlade.

DANES

OB PRISOTNOSTI ŠTEVILNIH DOMAČINOV

KOMEMORACIJA OB 30-LETNICI OBEŠENJA 10 TALCEV PRI PROSEKU

Govorila sta Gioacchino Tringale in posl. Albin Škerk - Nastop mladih recitatorjev, pevskega zbora «Vasilij Mirk» in domače godbe na pihala

Veliko število Prosečanov in prebivalcev bližnjih vasi je v nedeljo počastilo spomin 10 talcev, ki so jih pred 30 leti nacistični okupatorji obesili v bližini proseške postaje. Sprevod se je razvil iz pred Soškeve hiše na Proseku, najprej domača godba na pihala, nato venci zvezke partizanov Proseka, Kontovela in zgornje občine, sekcije KPI s Proseka in Kontovela, godbe na pihala, pevskega zbora Vasilij Mirk ter športnih društev Primorja, Olimpije, Krasa in Kontovela.

Svečanost pri spomeniku na mestu obešenja, kjer so bili taborniki ki RMV na častni straži, se je začela s polaganjem vencev in enominutnim molkom. Pevski zbor Vasilij Mirk je zapel žalostinko «Zrtvam», sledile pa so recitacije. Jana Ban je občuteno podala Kajuhovo «Pesem matere treh partizanov». Ariana Kapun Kajuhovo «Materi padlega partizana», Peter Štoka pa «Pesem talcev».

Srečko Orel, ki je vodil solvečnost, je nato predal besedo Gioacchinu Tringaleju, deželnemu tajniku PSI, ki se je uvodoma spomnil dogodkov, ki so privedli do krvavega zločina nacistov in velikega krivnega davka, ki so ga plačali antifašisti. «Prav ta krvni davki», je nadaljeval Tringale, «ki so ga antifašisti, Slovenci in Italijani, plačali za svobodo, je obrodil božate sadove. To nam najlepše potrjujejo take proslave, take množične manifestacije, ki zrastejo iz ljudstva vsakokrat, ko se pojavijo strahovi fašističnega sovraštva in nasilja.

V teh trenutkih, ki smo jih pred kratkim ponovno doživljali, je prebivalstvo s prenovljeno enotnostjo zavrnilo te zločinske in podle podvige, ki pretresajo vsu državo. Ti podvigi niso le sad nevarnosti, temveč možganov, temveč sodojio v načrt tistih, ki hočejo državo zapeljati v novi prepad.

Tringale je zaključil svoj poseg z odlično obsodbo pojavljanja fašizma v katerikoli obliki in poudaril, da naše ljudstvo odklanja režim, kakršnega so obsodili ljudje in zgodovina.

Nato je spregovoril poslanec Albin Škerk, ki je v uvodu prav tako orisal dogodke izpred trideset let in nadaljeval:

«Prišli smo na ta kraj trpljenja in smrti ne z namenom, da bi jo

Kandidati SSŠ za šolsko komisijo

Tajništvo Sindikata slovenske šole sporoča, da so bili določeni na članskem sestanku 17. t.m. v Trstu in na članskem sestanku 22. t.m. v Sovodnjah naslednji kandidati za šolsko komisijo, za volitve, ki bodo danes, 28. t.m. za osnovno šolo Ivana Hrovatina (Stanka) ali Bruno Kralj; za nižjo srednjo šolo Aleksander Krišćak in za višjo srednjo šolo Albin Sirk.

Tajništvo Sindikata priporoča članstvu, naj se volitve udeleži in voli kandidate, ki jih predlaga Sindikat slovenske šole.

Včera na tržaskih ulicah v obrambo CAA

VČERAŠNJA STAVKA IN RAZGOVORI Z OBLASTMI

Usodni dnevi za miljsko ladjedelnico AA: v sredo se mora sodišče izreči o stečaju

V sredo poldnevna solidarnostna stavka tržaskih kovinarjev

Za usodo miljske ladjedelnice «Alto Adriatico» so to zadnji in usodni dnevi. V sredo se namreč mora tržaska sodišče izreči o zahtevi skupine upnikov, ki zahteva stečaj družbe. Tega, seveda, delavci in javne oblasti nočejo. Zato so večeraj spet stavkali delavci iz obeh ladjedelnic (večje miljske in tudi v tržaski podružnici) ter šli v sprejeto po mestnih ulicah. Njihova odposlanka so sprejeli na deželi (predsednik Comelli, odbornik Stopper in predsednik «Friuli» dr. Giuffrè), nadalje tržaski župan inj. Spaccini in prefekt dr. Di Lorenzo.

V sredo pa bodo v znak solidarnosti s svojimi delovnimi tovariši pod dneva stavkali in demonstrirali vsi tržaski kovinarji. Ob devetih zjutraj se bodo zbrali na Senenem trgu in odšli po mestu.

Za sindikaliste pa je bistvenega pomena, ali bo mogoče v roku teh dveh dni rešiti ključno vprašanje bodočnosti te ladjedelnice: finančni poseg, ki naj omogoči nadaljevanje gradbene dejavnosti in razširi per-

spektive, ki so — finančno-upravni krizi in nelikvidnosti navkljub — v resnici rožnate.

Prefekt dr. Di Lorenzo se je v pogovoru z delavskim odposlankom obvezal, da bo skušal še enkrat posredovati v Rimu z zahtevo, naj vladne oblasti omogoči finančni poseg v miljsko ladjedelnico. To bi lahko storila finančna družba GEPI (iz skupine IRI), kateri pa vlada mora nakazati odnate, kar je zaradi trenutne inflacijske krize težko.

Na obzorju sta še dve možnosti: ena «zasenjena» značaja, po kateri bi del svojega kapitala investirala neka tirenska ladjedelna družba, druga pa bolj «javnega» značaja, če bi posego znano podprli vsi tržaski kovinarji. Ob devetih zjutraj se bodo zbrali na Senenem trgu in odšli po mestu.

Bolj verjetni sta drugi alternativni, v kolikor se najavljeno predstavniki GEPI še ni oglašili v Trstu, vsi pa zahtevajo določena jamstva pri delni finančni družbi «Friulia». V ta namen bo še danes novo srečanje sindikalistov pri odborniku Stopperju in predsedniku «Friuli» dr. Giuffrèju.

Naj še omenimo, da je prefekt sporodil delavcem kakšna je usoda milijarde lir dotacije, ki jo je «Klad za Trst» namenil razširitvi miljske ladjedelnice. Ker kaže, da ugetne priti celo do stečaja, je uprava «sklada» sklenila zamrzniti investicijo, je pa ne razpolaga, če bi ladjedelnic sprejela v upravo nova družba. V takem primeru bi «novi upravitelji» imeli na razpolago eno milijardo investicije z možnostjo razširitve v smeri nekdanjega strelišča ob morju. Ladjedelnic bi tako lahko posodobili in pripravili na delo, ki jo čaka po odprtju Sueskega prekopa.

Priprave na vinsko razstavo v Zgoniku

V Zgoniku so v polnem teku mrzlične priprave na 10. jubilejno občinsko vinsko razstavo, ki bo od petka, 31. t.m., do nedelje, 2. junija, na razstavišču pred zgonskim občinskim poslopjem. Posebna komisija je izbrala 9 črni in 17 belih vzorcev med najkakovostnejšimi vinskimi pridelki vinogradnikov zgonske občine. Kot vselej je občinska uprava, v tesnem sodelovanju z do-

IZLET NA DUNAJ

Vse, ki so se rezervno vpisali za izlet na Dunaj od 5. do 7. julija, prosimo, da poravnajo vpisnino še danes oziroma pojuritjem na upravi assega lista.

Uredništvo

OBVESTILO ZDRUŽENJA TRGOVCEV

NOV URNIK TRGOVIN ZA TRŽAŠKO OBČINO

Trgovine s tekstilom in drugim blagom bodo zapirale ob 20. uri

Združenje trgovcev je objavilo novi urnik trgovin v tržaski občini. Po dovoljenju deželnega odbornišva za trgovino in industrijo, da se lahko trgovine zapirajo tudi po 19. uri — v nasprotju z zakonskim odlokom o varčevanju z energijo — in po priporočilu trgovcev ter sindikalnih predstavnikov uslužbenec, je občinska uprava sestavila sledeči poletni urnik trgovin:

Trgovine s tekstilom in raznim blagom: od 8.30 do 12.30 in od 16. do 20. ure.

Trgovine s sadjem in zelenjavo: od 7.30 do 14. ure (ob sobotah in ob dnevi pred praznikom od 7.30 do 13. ure in od 17.30 do 19.30).

Cvetličarne: od 8.30 do 12.30 in od 16. do 20. ure.

Tedenske zapore: za vse trgovine ostanejo tedenske zapore nespremenjene, razen za cvetličarne, ki bodo zaprte ob ponedeljkih in ob sredo popoldne.

Sprememba proge avtobusa šte. 11

Podjetje ACEGAT sporoča, da bodo z jutrišnjim dnevom delno spre-

menili progo avtobusa šte. 11 (Ferdiando — Ul. Mercato vecchio).

Avtobusi, namenjeni prosti mestni središču bodo namesto po Ul. Stuparich in Ul. Slataper vozili po Ul. Gatterich in Ul. Ginastica. Novi postajališči so namestili v Ul. Ginastica pred stavbama šte. 12 in 40. Sprememba je začasna in so jo uvedli zaradi del na telefonski napeljavi v Ul. Slataper.

● Šolsko skrbništvo sporoča, da je rok za vlaganje prošnje za nova poravnana mesta, ureditve delovnega razmerja in premostitev v nižjih srednjih šolah podaljšan do 31. maja t.l.

Pri ZALOŽNIŠTVU TRŽASKEGA TISKA sta te dni izšli knjigi

Ivanke Hergold DIDO (zgodovinska proza) in

Jakoba Renka PESNIŠKI LIST 19

Ob pomembnem kulturnem dogodku prireja TRŽAŠKA KNJIŽNICA v svojih prostorih srečanje z mladima domačima avtorjema. Po branju iz njihovih del, se bosta avtorja osebno pogovorila z bralci o svojem ustvarjanju in knjige podpisovala.

Srečanje bo danes, 28. maja, od 17. ure dalje.

Vljudo vabljeni!

Izleti

Prosvetno društvo Ivan Grbec v slednji priredi v nedeljo, 2. junija t.l. celodnevni izlet v Gonars, v Čedad in Benesko Slovenijo. Prijave za izlet bodo sprejemali v društvenih prostorih vsak delavnik od 18. do 19. ure.

Mali oglasi

ISCEMO hišno pomočnico v Velikem Repnu, dobra plača. Telefonirati 227110.

PRODAJALJO ali vaješko za konk-fekcijo išče Pertot, Ul. Ginastica 22

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽASKA KREDITNA BANKA
TRST - UL. F. PETZOLDI - t. 38-101, 38-045

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar	637,—
Funt šterling	1527,—
Švicarski frank	217,25
Francoski frank	132,50
Nemška marka	255,50
Avstrijski šiling	35,55
Dinar: debeli	42,—
drobni	42,—

MENJALNICA vseh tujih valut

V HLADNI SENCII HRASTOV

USPEL «PRAZNIK ČEŠENJ» V NEDELJO V MAČKOLJAH

Bogat in obsežen kulturni spored

«Praznik češenj» v Mačkoljah je bil postal tradicionalni praznik v tej prijazni breški vasi. Ze 12 let mačkoljanska mladina organizira ta praznik na gričku na desni strani pred vasjo. Tudi v nedeljo popoldne se je v senci hrastov in drugih dreves zbralo veliko ljudi. Na stojnicah, ki so jih za to priložnost postavili, je bilo mnogo sladkih češenj, ki so jih tako o-tudi drugi dobili kot na primer, globoke, prsute, čevapčiči, sir in seveda tudi na tem prazniku ni manjkala odlična domača kapljica.

Organizatorji so dobro pripravili bogat in obsežen kulturni spored, na katerem so povabili več pevskih zborov in ansamblov.

Mladi domačin Pavel Martini je imel priložnostni govor, med katerim je med drugim dejal: Zavedamo se, da so takšne in druge podobne pridelave potrebne nam vsem, ne samo zaradi prijetnega razpoloženja, ki se ustvarja ob takšnih priložnostih, ampak tudi zaradi tega, ker nas taka srečanja, kljub različnim pogledom na razna druga vprašanja, v bistvu pozitivno povezujejo na osnovi splošnih človeških vrednot, na katerih menimo, da morajo sloveti odnosi med ljudmi vseh starosti, jezikov in narodov. Govornik je končal svoj govor z besedami: «da ta praznik in druge podobne prireditve prispevajo po svojih močeh k utrditvi skupnih vezi med vsemi nami ter okrepijo moči za nadaljevalne skupne napore za svoboden in demokratičen razvoj celotne družbe, v kateri živimo, in slovenske narodne skupnosti, kateri pripadamo.»

Prvi je nastopil domači mešani pevski zbor, ki ga vodi Dušan J. Komlin. Ta zbor prav letos praznuje 25-letnico obstoja in njegov prvi zborovodja je bil prav Dušan Jakomin. Sledil je nastop otroškega zbora iz Mačkolj «Slovenski šopek»

ki ga vodi Ljuba Smotlak. Pod vodstvom Draga Petarosa je nastopil mešani zbor «Slovenec» iz Borlet mačkoljanska mladina organizirala ta praznik na gričku na desni strani pred vasjo. Tudi v nedeljo popoldne se je v senci hrastov in drugih dreves zbralo veliko ljudi. Na stojnicah, ki so jih za to priložnost postavili, je bilo mnogo sladkih češenj, ki so jih tako o-tudi drugi dobili kot na primer, globoke, prsute, čevapčiči, sir in seveda tudi na tem prazniku ni manjkala odlična domača kapljica.

Organizatorji so dobro pripravili bogat in obsežen kulturni spored, na katerem so povabili več pevskih zborov in ansamblov.

Mladi domačin Pavel Martini je imel priložnostni govor, med katerim je med drugim dejal: Zavedamo se, da so takšne in druge podobne pridelave potrebne nam vsem, ne samo zaradi prijetnega razpoloženja, ki se ustvarja ob takšnih priložnostih, ampak tudi zaradi tega, ker nas taka srečanja, kljub različnim pogledom na razna druga vprašanja, v bistvu pozitivno povezujejo na osnovi splošnih človeških vrednot, na katerih menimo, da morajo sloveti odnosi med ljudmi vseh starosti, jezikov in narodov. Govornik je končal svoj govor z besedami: «da ta praznik in druge podobne prireditve prispevajo po svojih močeh k utrditvi skupnih vezi med vsemi nami ter okrepijo moči za nadaljevalne skupne napore za svoboden in demokratičen razvoj celotne družbe, v kateri živimo, in slovenske narodne skupnosti, kateri pripadamo.»

Prvi je nastopil domači mešani pevski zbor, ki ga vodi Dušan J. Komlin. Ta zbor prav letos praznuje 25-letnico obstoja in njegov prvi zborovodja je bil prav Dušan Jakomin. Sledil je nastop otroškega zbora iz Mačkolj «Slovenski šopek»

ki ga vodi Ljuba Smotlak. Pod vodstvom Draga Petarosa je nastopil mešani zbor «Slovenec» iz Borlet mačkoljanska mladina organizirala ta praznik na gričku na desni strani pred vasjo. Tudi v nedeljo popoldne se je v senci hrastov in drugih dreves zbralo veliko ljudi. Na stojnicah, ki so jih za to priložnost postavili, je bilo mnogo sladkih češenj, ki so jih tako o-tudi drugi dobili kot na primer, globoke, prsute, čevapčiči, sir in seveda tudi na tem prazniku ni manjkala odlična domača kapljica.

Organizatorji so dobro pripravili bogat in obsežen kulturni spored, na katerem so povabili več pevskih zborov in ansamblov.

Mladi domačin Pavel Martini je imel priložnostni govor, med katerim je med drugim dejal: Zavedamo se, da so takšne in druge podobne pridelave potrebne nam vsem, ne samo zaradi prijetnega razpoloženja, ki se ustvarja ob takšnih priložnostih, ampak tudi zaradi tega, ker nas taka srečanja, kljub različnim pogledom na razna druga vprašanja, v bistvu pozitivno povezujejo na osnovi splošnih človeških vrednot, na katerih menimo, da morajo sloveti odnosi med ljudmi vseh starosti, jezikov in narodov. Govornik je končal svoj govor z besedami: «da ta praznik in druge podobne prireditve prispevajo po svojih močeh k utrditvi skupnih vezi med vsemi nami ter okrepijo moči za nadaljevalne skupne napore za svoboden in demokratičen razvoj celotne družbe, v kateri živimo, in slovenske narodne skupnosti, kateri pripadamo.»

Prvi je nastopil domači mešani pevski zbor, ki ga vodi Dušan J. Komlin. Ta zbor prav letos praznuje 25-letnico obstoja in njegov prvi zborovodja je bil prav Dušan Jakomin. Sledil je nastop otroškega zbora iz Mačkolj «Slovenski šopek»

ki ga vodi Ljuba Smotlak. Pod vodstvom Draga Petarosa je nastopil mešani zbor «Slovenec» iz Borlet mačkoljanska mladina organizirala ta praznik na gričku na desni strani pred vasjo. Tudi v nedeljo popoldne se je v senci hrastov in drugih dreves zbralo veliko ljudi. Na stojnicah, ki so jih za to priložnost postavili, je bilo mnogo sladkih češenj, ki so jih tako o-tudi drugi dobili kot na primer, globoke, prsute, čevapčiči, sir in seveda tudi na tem prazniku ni manjkala odlična domača kapljica.

Organizatorji so dobro pripravili bogat in obsežen kulturni spored, na katerem so povabili več pevskih zborov in ansamblov.

Mladi domačin Pavel Martini je imel priložnostni govor, med katerim je med drugim dejal: Zavedamo se, da so takšne in druge podobne pridelave potrebne nam vsem, ne samo zaradi prijetnega razpoloženja, ki se ustvarja ob takšnih priložnostih, ampak tudi zaradi tega, ker nas taka srečanja, kljub različnim pogledom na razna druga vprašanja, v bistvu pozitivno povezujejo na osnovi splošnih človeških vrednot, na katerih menimo, da morajo sloveti odnosi med ljudmi vseh starosti, jezikov in narodov. Govornik je končal svoj govor z besedami: «da ta praznik in druge podobne prireditve prispevajo po svojih močeh k utrditvi skupnih vezi med vsemi nami ter okrepijo moči za nadaljevalne skupne napore za svoboden in demokratičen razvoj celotne družbe, v kateri živimo, in slovenske narodne skupnosti, kateri pripadamo.»

Prvi je nastopil domači mešani pevski zbor, ki ga vodi Dušan J. Komlin. Ta zbor prav letos praznuje 25-letnico obstoja in njegov prvi zborovodja je bil prav Dušan Jakomin. Sledil je nastop otroškega zbora iz Mačkolj «Slovenski šopek»

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom
GOSTOVANJE DRAME SNG IZ LJUBLJANE

Aleksander Nikolačević Ostrovski

VOLKOV IN OVCE

Komedija v petih dejanjih

Prevod: MILAN JESIH

Scena: SVETA JOVANOVIČ

Kostumi: ALENKA BARTLOVA

Glasba: FRANCE LAMPRET

Lektor: MIRKO MAHNIČ

Režija: IGOR PRETNAR

Danes, 28. t.m., ob 17. uri

ABONMA RED J in RED K

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Igor Torkar

POŽAR

Igra v dveh delih

Scena: IVAN VERČ

Kostumi: MARJIA VIDAU

Koreografije: SELMA MICHELLEZZI

Maske: DEMETRIJ CEJ

Jezikovno vodstvo: MIRA SARDOČ

Režija: SERGEJ VERČ

Danes, 28. maja, ob 20. uri v gledališču v Kopru. Zadržna predstava v sezoni 1973-1974.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Glasbeno-baletni popoldan

Nastopajo gojenci Glasbene matice iz Trsta in baletke Škedenjskega doma.

V nedeljo, 2. junija 1974

ob 17. uri

Koordinacija in koreografija: SELMA MICHELLEZZI

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Glasbeno-baletni popoldan

Nastopajo gojenci Glasbene matice iz Trsta in baletke Škedenjskega doma.

V nedeljo, 2. junija 1974

ob 17. uri

Koordinacija in koreografija: SELMA MICHELLEZZI

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Glasbeno-baletni popoldan

Nastopajo gojenci Glasbene matice iz Trsta in baletke Škedenjskega doma.

V nedeljo, 2. junija 1974

ob 17. uri

Koordinacija in koreografija: SELMA MICHELLEZZI

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Glasbeno-baletni popoldan

Nastopajo gojenci Glasbene matice iz Trsta in baletke Škedenjskega doma.

V nedeljo, 2. junija 1974

ob 17. uri

Koordinacija in koreografija: SELMA MICHELLEZZI

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Glasbeno-baletni popoldan

Nastopajo gojenci Glasbene matice iz Trsta in baletke Škedenjskega doma.

V nedeljo, 2. junija 1974

ob 17. uri

Koordinacija in koreografija: SELMA MICHELLEZZI

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Glasbeno-baletni popoldan

Nastopajo gojenci Glasbene matice iz Trsta in baletke Škedenjskega doma.

V nedeljo, 2. junija 1974

ob 17. uri

Koordinacija in koreografija: SELMA MICHELLEZZI

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Glasbeno-baletni popoldan

Nastopajo gojenci Glasbene matice iz Trsta in baletke Škedenjskega doma.

V nedeljo, 2. junija 1974

ob 17. uri

Koordinacija in koreografija: SELMA MICHELLEZZI

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Glasbeno-baletni popoldan

Nastopajo gojenci Glasbene matice iz Trsta in baletke Škedenjskega doma.

V nedeljo, 2. junija 1974

ob 17. uri

Koordinacija in koreografija: SELMA MICHELLEZZI

Ljudstvo še enkrat izpričalo

(Nadaljevanje s 1. strani)

je predstavnica Zdrženja staršev Milica Purić odkrila Trubarjev kip, ki ga je po nagovoru domačega župnika Marjana Zivca blagoslovil škofov vikar msgr. Škerlj. Živice je v svojem nagovoru med drugim poudaril, «da tudi bridki spomini

Egidij Strnad

na čas, ko smo bili oropani naše slovenske šole in prisiljeni v tujem jeziku piti tujo učenost, in pa ugotovitev, da je naša slovenska šola trn v peti nekaterim skrajnežem, ki našo šolo zločinsko napadajo, nas morajo priganjati da napremo vse sile, da jo ohranjamo, izpopolnjujemo in tako bodočim rodovom zagotovimo zdrav in naraven razvoj osebnosti, posredujemo vso našo kulturno dediščino, prepoznavno za ljubeznivo do materinega jezika in naših izročil ter se s spoštovanjem do vseh narodov pripravimo za poklicno delo, usposobimo za razgovor z drugimi in za sodelovanje pri delu za občo blaginjo.

Trubarjev lik in pomen so nato s poudarjenimi petimi postavitmi bazovskih učenc. Dijkajina Saška Metlika je recitala pismo »Primož Trubar«, ki jo je napisal Filibert Benedetič, šolski pevski zbor pod vodstvom učitelja Bruna Kralja ter ob spremljavi organista Pavla Fondarja pa je zapel pesem »Primož Trubar« na besedilo domačina Mira Presla, ki jo je uglasbil za to prilžnost Ubald Vrabec.

Miro Presel

Lik začetnika slovenske književnosti so nato orisali razni govorniki. Slavnostni govor je imel Miro Presel, ki je obširno zaobjel Trubarjevo življenje od rojstva v Rašici na Dolenjskem, njegovo šolanje, seznanitev z Ljutimi nauki, bivanje pri škofu Bonomu v Trstu in pot v izgnanstvo, kjer je napisal prve slovenske knjige, do smrti, ki ga je pričakala v nemškem mestu Derendingenu. V svojem orisu je Presel posegel tudi v tedanjno družbeno ureditev, v ideje, ki so se takrat kovale in pripravile pot družbenemu napredku. Trubar je bil pri nas najvernejši glasnik teh novih idej, je poudaril govornik in zaključil svoj govor z besedami akademika Franceta Kidriča: «da v zgodovini slovenskega naroda oznanja Trubarjev program jutranjo zarjo novega dne».

Za njim je spregovoril šolski skrbnik Pericle Fidenzi, ki je predvsem poudaril vlogo kulture pri narodnem samohranjevanju. Veliko narodov, ki so bili vojaško in gospodarsko močni, je v teku zgodovine izgubil, je dejal govornik, mali slovenski narod, ki ni imel močnih armad, ne gospodarske in politične moči, pa se je ohranil. To je pogojilo njegovo kulturno bogatstvo in navezanost na kulturne tradicije. Fidenzi je nato z dobrim poznavanjem naše zgodovine omenil razmere, ki so v Trubarjevih casih vladale na Slovenskem ter

Pericle Fidenzi

dejal, da so se privilegirani sloji sramovali svojega materinega jezika. Ravno Trubar je to mešanico narečij očistil ter posredoval narodu slovensko besedo v prvi slovenski tiskani knjigi. Obenem je Trubar živel v dotiku s tremi kulturami, slovensko, italijansko in nemško in te različne vplive nahačamo tudi v njegovem delu. Temu dejstvu si moramo biti svesti predvsem t, je nadaljeval govornik, kjer se zlivata v celoto dve narodnosti, z različno kulturo in tradicijo, a z isto željo po mirujočnem sožitju, sodelovanju in skupnem napredku.

V imenu Zdrženja slovenskih književnih prevajalcev je pozdravil Janko Moder, ki je tudi poudaril družbeno moč Trubarjevega lika. «Trubar nam je dokazal, kako je treba spoštovati materin jezik,» je dejal Moder «ter obenem jezike vseh narodov».

Pozdravom in prisrčnim besedam v slovensčini in italijščini se je nato pridružil še govor v nemščini. Prinesel ga je v imenu derendinske skupnosti pater Walter Dötting. Povedal je, kako v njegovem mestu cenijo Trubarja in kako so mu v znak hvalečnosti posve-

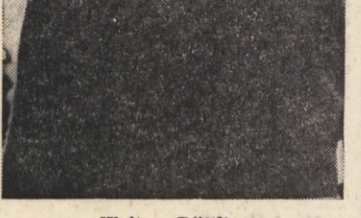
Janko Moder

tili glavno mestno ulico in kulturni dom. Kako so na njegov grob postavili križ, kako so ponosni na 400 let staro spominsko ploščo v derendinski cerkvi in kako urejajo Trubarjev arhiv. Obenem je povedal, da stoji v veži njihovega doma Trubarjev kip, ki je dvojček novega bazovskega kipa. Svoj pozdrav je zaključil z željo, da bi se takšna srečanja, kakršna je bilo v nedeljo v Bazovici, pogostje obnavljala.

Govorom je sledil nastop harmonikarskega ansambla »Slomšek« iz Bazovice, ki je pod vodstvom Romane Zajca zaigral Kolo iz opere »Ero z onega sveta« J. Gotovca. Studentka Eva Zagar in Leo Krizmančič sta nato podala nekaj Trubarjevih misli, nakar je nastopil orkester Glasbene matice pod vodstvom Oskarja Kjudra z violinskimi koncertom v G duru W. A. Mozarta. Kot solist je nastopil Črtomir Šiškočič. Kulturni spored je zaključil nastop šolskega pevskega zbora ob spremljavi orkestra GM. Zapel je tri pesmi Ignacija Ote (Majsko pesem, Preštevanje in Kaj bo Miheci) ter skladbo Aleksandra Vodopivca »Kosilo«.

Ob zaključku sta se navdušenemu občinstvu ter vsem, ki so sodelovali na prireditvi pomenovanja šole, zahvalila predstavnika odbora staršev Milica Purić ter Leo Kralj.

Slavje se je nadaljevalo ob prijetni družabnosti v šolskih prostorih, kjer so učitelji pripravili zanimivo in poučno razstavo o Primožu Trubarju, «ki se je po 400 letih

Walter Dötting

spet vrnil med nas in bo pri nas ostal, dokler ga bomo vrednili, kot je med slovesnostjo dejal veliki književni prevajalec Janko Moder.

OB 15. URI V NABREŽINI

Danes seja občinskega sveta

Danes ob 15. uri se ponovno sestane devinsko-nabrežinski občinski svet. Na dnevnem redu je nekaj vprašanj v zvezi z občinskimi uslužbenci, odobritve sklepov občinskega odbora, vprašanje tehničnega urada po razpustitvi zgoraj navedenega občinskega odbora in po večanju števila otroških vrtaric.

● V Uradnem vestniku dežele Furlanije - Julijske krajine je bil med drugim objavljen odlok, s katerim je predsednik odbora Comelli imenoval člane novega vodstva Konzorcija za bonifike »Ter - Krmahta«.

Za deželnega komisarja pri ustanovi je bil imenovan O. Paoloni, člani konzulte — ki ima svoj sedež v Vidmu — pa so A. Franz, P. Cussig, V. Micossi, B. Peverelli, E. Piccini, O. Giorgiutti, R. Perini, A. Sant, M. Patriarca in W. Morandini.

Delno znižana kazen morilecu žene Feresinu

Tržaško prizivno porotno sodišče (preds. Franz, poročevalce Costa, tožilec De Franco) je včeraj obsodilo na 17 let in pol zaporu 30-letnega Dantega Feresina, ki je na vseh mrtvih dan leta 1970 v Romani do smrti zabodel svojo mlado ženo, 19-letno Loretto Oresig, s katero se je poročil avgusta istega leta in ki mu je že povila hčer. Na prvostopenjskem procesu so ga obsodili na 15 let zaporu in na tri leta pripora v kriminalistični umobolnici, včeraj pa so mu zaradi pomanjkanja dokazov, vendar so odobrili leta pripora v umobolnici. Javni tožilec je zahteval skoro 35 let zaporu, branilci odv. Fortuna, Marola in Maniaco pa so predlagali znižanje prvotne kazni.

Na zborovanju pri Peternelelih poudarjena skupna volja po sodelovanju ob meji

Množici sta spregovorila voditelj upora na Primorskem Vilfan in komisar divizij Garibaldi v Furlaniji Lizzero

Ob 30-letnici gnusnega nacističnega masčevanja nad ljudstvom pri Peternelelih v Brdih je bila v nedeljo v tem kraju proslava, na kateri so se spomnili na partizanske boje slovenskega in italijanskega ljudstva v Brdih, na velike boje uspehe in na masčevanje nacistov, ki so pobili 22 domačinov ter so nekatere celo žive zmletli v ogenj. Lansko leto so žrtvam nacističnega divljanja odkrili spomenik.

Nedeljske proslave se je udeležila izredno številna množica prebivalstva iz obeh Brd, jugoslovanskih in italijanskih, z naše strani so bili prisotni številni predstavniki oblasti, med katerimi naj omenimo predsednika pokrajine Videm Turella.

Organizator upora primorskega ljudstva ter graditelj ljudske oblasti dr. Joža Vilfan se je v govoru spomnil skupnega boja slovenskih in italijanskih partizanov, ki so položili temelje novim italijansko-jugoslovanskim odnosom. Zato smo toliko bolj presenečeni — je dejal Vilfan — ko smo ugotovili, da v italijanskih družbi še živijo sile, ki kažejo apetit po naši zemlji. Govornik je izrazil prepričanje, da bo oblak, ki je zasenčil odnose, prešel in da se bo sodelovanje razvijalo kot poprej. Ob tem se je skliceval na Kardeljevo izjavo, v kateri je tako jasno zahtevano jugoslovansko stališče do vprašanja meje, po kateri v 20. stoletju meje niso zato, da bi jih utrjevali, ampak odpravljati.

Predstavniki oporniškega gibanja v naši deželi Mario Lizzero je omenil enakoparno sodelovanje slovenskih in italijanskih oporniških sil v naših krajih in prvi sporazum med garibalbinskimi enotami in brskobeniškim odredom o skupnih akcijah in o povojnem reševanju mejnega vprašanja. Lizzero je dejal, da so dva predsednika Italije in Jugoslavije, dva predsednika vlad in dva zunanja ministra opredelili italijansko-jugoslovansko mejo kot najbolj odprto v Evropi in da za italijanske delovne ljudi vprašanje meje ne obstaja, ampak obstaja samo živa težnja po obnovitvi poprejšnjega stanja. Vprašanje meje so odprli fašisti, je dejal Lizzero, ki so skupno z vsemi ostalimi konservativnimi silami doživeli na referendumu tako hud poraz. Slikeval se je tudi na stališče deželnega odbora ANPI, naj italijanska vlada prizna sedanjo mejo za dokončno.

Ob tej priložnosti so položili številne vence k spomeniku in na popoliščali pri Peternelelih ter k spomenikom in na grobove borcev za svobodo in družbeni napredek v Brdih. V kulturnem delu programa so nastopili Brški oktet ter osnovnošolski otroci. Na prireditvi so razdeljevali knjižico Galliana Fogarja »Od ilegalnega antifasizma do proletarske brigade«, ki je pred kratkim izšla v slovenski knjižnici. Knjižico je izdala občinska uprava iz Ronk.

Srečanje osnovnošolcev iz Gorice in Števerjana

V soboto popoldne so se na šolskem igrišču v Ul. Randaccio srečali v tekmi med dvema ognjema učenci srednje šole iz Števerjana in Gorice. Zmaga je tokrat šla Šte-

verjancem, ki so osvojili tudi prehodni pokal.

V jutranjih urah pa so zadnji trije razredi števerjanske osnovne šole obiskali vojni muzej v palači Attensi ter tiskarno »Grafica«.

Pridržana prognoza za motociklista

V nedeljo ponoči se je v Števerjanu, v šestem, ponesrečil 28-

letni delavec Ivan Peršolja — iz Gorice, Ul. Forte del Bosco 11. Peršolja se je z motorjem KTM GO-2447, vračal domov proti mestu. Na nekem ovinku pa je izgubil nadzorstvo nad vozilom in silovito trčil v občestni kamen. Nemudoma so ponesrečenca prepeljali v goriško bolnišnico. Persoljevo stanje se je medtem poslabšalo in so ga zato odpeljali v nevrokirurški oddelk vademsko bolnišnico, kjer so si zdravniki pridržali prognozo zaradi hudega možganskega pretresa in prebitja lobanje.

S praznika ANPI na Peči

UGOTOVITVE NA NEDELJSKEM OBČNEM ZBORU

Konzorcij za zaščito briških vin je v 10 letih opravil precejšnje delo

Briška vina so se v tem času lepo uveljavila

V desetih letih obstoja je konzorcij za zaščito tipičnih briških vin dočela opravil svoj obstoj. Do te ugotovitve je prišel predsednik konzorcija, grof in veleposlanik Douglas Attensi, ki je imel glavno poročilo na nedeljskem občnem zboru konzorcija, kjer so praznovali desetletnico. V veliki dvorani trgovinske zbornice se je zbralo okrog dvesto ljudi, med njimi konzorcij, ki so včlanjeni v konzorcij in ki so z zanimanjem sledili dolgemu, skoro polurnemu uro trajajočemu govoru predsednika.

Prav je, da se spomnimo, kje so bila briška vina, kje je bilo vinogradišče v naših Brdih pred desetimi leti. Briška vina so takrat šla dobro v promet, vendar je bilo precej slovenskih kmetov, ki so nastopili Brški oktet ter osnovnošolski otroci. Na prireditvi so razdeljevali knjižico Galliana Fogarja »Od ilegalnega antifasizma do proletarske brigade«, ki je pred kratkim izšla v slovenski knjižnici. Knjižico je izdala občinska uprava iz Ronk.

dov, v glavnem češnjevih, tudi vinogradi so bili dobro zastopani, ne pa v tolikšni meri kot danes, kmetje niso imeli na razpolago večjih klet.

Konzorcij je napravil precej za valorizacijo briških vin. V teh letih je bil odoben zakon o zaščitenem briškem okolišču. Deželna uprava je nudila precej pomoči kmetom, ki so hoteli obnoviti vinograde in urediti nove trtnice nasade. Marsikateri večji kmet si je uredil moderno klet, nekateri trgovci z vinom so zgradili večje kleti in lani je bila dokončana tudi zadržna klet v Krminu. Kmetje so pričeli v večji meri ustekleničevati svoja vina. Ta gredo danes zelo dobro v prodajo, zaslužek je precejšnji, briška vina so znana po vsej državi in tudi v inozemstvu, na specialnih razstavah so dobila velike nagrade. Vsi kmetje sicer niso člani konzorcija »Collio«, marsikdo si je celo omissil svoj zaščitni znak, nekateri so se od konzorcija oddaljili na buren način

pred nekaj leti. Predsednik konzorcija grof Attensi (poleg njega je za predsednika mizo sedel podpredsednik Ales Komjanc iz Števerjana) je poudaril v svojem poročilu potrebo po nadzorstvu nad vini. Govorijo celo, da nekateri vtihtaplajo na briško področje vina od drugod in jih potem prodajajo s precejšnjim zaslužkom. Vendar je treba imeti za to točne dokaze. Funkcionarji konzorcija, zlasti enolog, so na razpolago vsem članom z nasveti, posebno še pri ustekleničevanju vina.

Pisarno briškega konzorcija ima skupno s konzorcijem za nižnjsko vna »Isosno«, ki je dobil zakonski dekret šele pred kratkim. Predsednik je tudi poudaril veliko razumevanje in pomoč deželne uprave. Ta je nudila precejšnjo pomoč, ker je razumela, da je edino v vinogradištvu rešitev za gospodarstvo gričevnatega področja, kjer so pred desetimi leti zabeležili izseljevanje. Danes tega ni več, in to z naše strani ugotovljamo, na nedeljskem občnem zboru, so bili prisotni številni mladi vinogradniki in kmetje. Veljavnost konzorcija so podaljšali za nadaljnjih deset let.

Drvi filmski večer na Oslavju

Drvi bo na Oslavju zanimivo filmski večer. Prosvetno društvo »Naš prapor« je namreč pripravilo predvajanje dveh partizanskih filmov iz serije VOS. Ta sta »Gadjie med seboj« in »V mreži«. Večer bo v gostini pri Pepiju na Oslavju s pričetkom ob 20.30.

Smrtina nesreča v Cornu di Rosazzo

V soboto zvečer se je v Cornu di Rosazzo v videmski pokrajini, prijetila zelo huda nesreča, pri kateri je ena oseba umrla, štiri pa so ranjene sprejeli v krminsko in čedadsko bolnišnico. Zrtve čednega trčenja med dvema avtomobiloma je 28-letni šofer Marino Guglione iz Gorice, Ul. Monache, Guglione zapuška ženo in 6-letnega sina. Približno ob 21. uri se je Guglione z dvema prijateljskima, 42-letnim Vittorio Domjelim iz Gorice in 24-letnim Pierinom Basellom, prav tako iz Gorice, vozil iz Krmina proti Čedadu. Takoj po vstiku v Cornu di Rosazzo je na ovinku, verjetno zaradi hitrosti, čeno trčil v nasproti vozeči avtomobil, v katerem sta bila 32-letni arhitekt iz Turjaka Bruno Runello in 25-letna studentka iz Gorice Luciana Lafig. Po trčenju je Guglione zaradi hudih notranjih poškodb takoj izdihnil, druge potnike avtomobilov pa so nemudoma odpeljali v bolnišnico, kjer se bodo zdravili ob 20 do 40 dni.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel. 2124.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Al Redentore, Ul. Roselli, tel. 72340.

la namreč vsa okolica natrpana s avtomobili.

Na nedeljski prireditvi sta pod večer nastopila najprej ločeno, nato pa skupno, pevski zbor »Jezero« iz Doberdoba in »Oton Zupančič« iz Štandreža. Vodila sta ju profesorja Silvan Krizmančič in Ivan Mignozzi. Ob koncu sta oba zbora zapela nekaj pesmi ob spremljavi doberdobske godbe na pihala »Kras«, ki je imela tudi svoj samostojni nastop. Zelo dovršeno, morda bolj kot ob drugih prilikah, so pesmi recitali mladi člani štandredške recitatorske skupine Gracielja Zavavlad, Katjuša Ožbat, Diego Marvin in Miloš Tabaj.

Zvečer pa je bilo na plesišču zelo veselo, pri bogato založenih stojnicah so se gnetli ljubitelji domačih piščancev in klobas ter dobrega vinca. Na Peči je napočil čas za obnovev širšega kulturno-prosvetnega delovanja. Ljudje so s prazniki in tudi z ureditvijo prireditvenega prostora to dokazali. Zato jim gre vsa čast.

V soboto in nedeljo je bilo tudi tekmovalje v briškoli. V soboto sta v briškoli zmagala Viktor Cevdek in Jožef Lavrenčič, oba s Peči, in osvojila dva pršuta. Druga sta bila Rafael Skok in Ivo Colić iz Sovodnji, kolo sira sta dobila Jurij Pahor in Drago Kovac iz Rupe, četrto mesto pa sta zasedla Franko Lavrenčič in Marjan Dužman, ki sta dobila vsak po dve salami.

Enake nagrade so šle tudi zmagovalcem briškole v nedeljo. Zmagal je par Radojko Marušič — Rado Buzin. Sledili so pari Nado Devetak in Fran Petecjan, Lavrenčič — Kosič ter par iz Gorice.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA — GORICA IN ZEVA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE V GORICI v sodelovanju z Ustanovo za kulturne in umetniške prireditve EMAC iz Gorice
GOSTOVANJE
PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE
Jean Anouilh

SKUŠNJA
ALI
KAZNOVANA LJUBEZEN
Prevod: Bruno Hartman
Scena: Niko Matul
Izbor kostumov: Milena Kumar
Režija: DUŠAN MLAKAR
Jutri, 29. t.m. 1974, ob 20.30 v gledališču »G. Verdis« v GORICI
ABONMA RED A (mesto, okoliški in »ladinski)

Razstave

V gradu Kromberk je vsak dan odprta zanimiva slikarska razstava »Od baroka do impresionizma na Slovenskem«. Razstava je odprta tudi ob nedeljah v popoldanskem času.
Goriški slikar Andrej Kosič razstavlja svoja dela v Katoliškem domu. Razstava bo odprta do konca meseca.

V kavarni Teatro razstava rimskega slikarja Maria Gorija.
V galeriji v Pasazi razstava tržaškega slikarja Pina Ferfolle.

Kino

Gorica
VERDI 16.30—21.30 »Giordano Bruno«. G. M. Volonté in C. Rampling. Barvni film.
CORSO 16.30—21.30 »Il giorno del delirio«. George Scott. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.00—21.30 »Glory boy«. A. Kennedy in M. Ryad. Barvni film. Prevedeno mladini pod 18. letom.
VITTORIA 17.30—22.00 »L'insoddisfatto«. P. Cuny. Barvni film. Prevedeno mladini pod 18. letom.
CENTRALE 17.00—21.30 »Un matto due matti, tutti matti«. F. Blanche in A. Maccioni. Barvni film.

Tržič
AZZURRO 18.00—22.00 »Noa noa«. Barvni film.
EXCELSIOR 16.00—22.00 »Bocser dal ditto d'acciaio«. Barvni film.
PRINCIPE 18.00—22.00 »I professio-nisti«. Barvni film.

Nora Gorica
SOCA »Nočna patrola«. Ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA »Sakala«, angleški barvni film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE Prosto.
RENCE »Dekameron«, italijanski barvni film ob 20.00.
PRIVACINA Prosto.

Včeraj-danes

Rojstva, smrti in poroke
ROJSTVA: Samatha Delponte, I. laria Ghezze, Floriana Spinola, Francesco Cecchini, Debora Valentini, Michele Medeat, Alessandro Candotti.
SMRTI: 73-letni upokojenec Alberto Palli; 86-letna upokojenka Marija Barazzetti; 82-letna upokojenka Francesca Gagliardo vd. Nola.
OKLICI: uradnica Maddalena Trampus in uradnik Vojko Mlakar; uradnica Romana Miami in uradnik Ferruccio Donati; uradnica Flavia Visintin in uradnik Franco Ahrens; gospodinja Lia Castellina in delavec Ernesto De Marchi.
POROKE: delavka Giuliana Favero in mehanik Claudio Menotti; prodajalka Claudia Scaramuzza in Alessandro De Biasi.

PO ZADNJIH VESTEH IZ EGIPTA

SUEŠKI PREKOP ODPRT SPOMLADI LETA 1975

Po njegovem ponovnem odprtju naj bi promet dosegel 25.000 do 30.000 ladij na leto

Po najnovejših vestih iz Egipta naj bi bil Sueški prekop v celoti spomladati prihodnjega leta. Po njegovem ponovnem odprtju naj bi promet dosegel 25-30.000 ladij na leto, kar ustreza približno 300 milijonom ton blaga. Od tega prometa naj bi na sredozemsko luke v Evropi odpadlo 150-200 milijonov ton, na same italijanske luke pa 80 milijonov ton. Največji razmah v prometu naj bi zabeležila jadranska pristanišča Trst, Tržič, Benetke, Bari in Brindisi, kjer naj bi se promet povečal za 15 do 25 odst. v primeri z današnjim.

Dodatni promet je odvisen od tega, v kakšni meri bodo posamezne luke pripravljene sprejeti nove tovore. V tem pogledu ima tržaška luka še izdelane načrte, nima pa potrebnih finančnih sredstev. Od pravkar sprejetega zakona o 160 milijardah si Trst obeta kakih 8 milijard lir državnega prispevka, poleg tega pa lahko računa na 15 milijard lir posojil, ki jih bo lahko najela z deželno pomočjo in deželni jamstvom.

S tem denarjem bodo opravili vrsto prepotrebni del v starem in novem pristanišču in še zlasti na pomolu VII, vprašanje posodobitve luke pa s tem ne bo rešeno, kakor ne bo rešeno vprašanje ozkega grla, ki ga predstavljajo kopenske prometne zveze z zaledjem. Kaže pa, da tudi v drugih italijanskih lukah niso glede tega izrazili na boljsem. O teh vprašanjih bo temeljiteje razpravljali upravni svet pristaniške ustanove na posebni seji, ki bo prihodnji petek (31. maja). Na seji bo glavni ravnatelj

luke ing. Colautti poročal tudi o svojem potovanju v Egipt, kamor se je podal s skupino strokovnjakov in predstavnikov pristaniških uprav, ki je spremljala ministra za trgovinsko pomorinarico Coppa. Ing. Colautti je ob povratku iz Egipta najavil, da bo kmalu obiskal Trst egipčovski minister za pomorski promet A. M. Ahmed Ismail.

Včeraj prvi let iz Ronk na Dunaj

V Ronkuh so včeraj popoldne odprli novo sezonsko letalsko progo z Dunajem. Slovensost so se udeležili predstavniki deželne uprave, Konzorcija za ronško letališče in državnega letalskega društva Alitalia. Na prvi letitjo letala DC-9, in sicer iz Ronk na Dunaj vsak ponedeljek in četrtek (ob 14.20), v nasprotno smer pa vsak torek in petek s pristankom na ronškem letališču ob 15.50. Let traja 55 minut. Proga je kakor omenjeno sezonska in bo delovala do 27. septembra 1974.

Danes seja dveh konzult

Danes se sestane rajonska konzulta za Sv. Vid in Staro mesto. Na seji, ki bo ob 20.30 v Ul. Colautti 6, bodo razpravljali o vprašanjih ljudskih gradenj. Ob isti uri se na Stari Istriški cesti 43 sestane tudi rajonska konzulta za Valmauro in Naselje sv. Sergija.

KLJUB TEŽAVAM, KI JIH MORAJO PREMOSTITI

Prijateljsko vzdušje na pogajanjih med Gvinejo Bissau in Portugalsko

Soares: Rezultat ne bo izostal - Ministrski predsednik Palma Carlos napoveduje za prihodnjo pomlad volitve za ustavodajno skupščino

LIZBONA, 27. — Prihodnjo pomlad bodo Portugalci na svobodnih volitvah izvolili ustavodajno skupščino in si bodo izbrali novega predsednika države. Skoraj istočasno bo začasna portugalska vlada razpisala referendum tudi v Angoli, Mozambiku in Gvineji Bissau, na katerih bo prebivalstvo teh držav odločalo o svoji usodi. Tako je v pogovoru z urednikom tiskovne agencije UPI izjavil portugalski premier Adelino Palma Carlos. »Zelim — je poudaril ministrski predsednik — da ljudstvo izrazi svojo voljo, saj je volja ljudstva edino merodajna.«

Novi premier je nato našel vprašanje, ki jih mora rešiti začasna vlada. Kot prvi problem je navedel vprašanje kolonij, nato pa socialni položaj v domovini in gospodarsko krizo. V tej zvezi je Palma Carlos poudaril, da se bodo volitve lahko udeležile vse stranke, ki nastajajo v teh delih na Portugalskem kot gobe po dežju. Ista demokracija na čela kot v domovini — je nadaljeval šef portugalske vlade — bomo uveljavili tudi v afriških pokrajinah. Prebivalstvo teh pokrajin mora odločiti o svoji usodi na svobodnih volitvah. Edini pogoj za neodvisnost je, da se zanjo odloči večina prebivalstva.

Ob koncu je Palma Carlos še izrazil prepričanje, da bo po volitvah Portugalska postala res demokracija država in da bo novizvoljena vlada lahko mirno izvajala svojo politiko neodvisno o vojaške junte, ki ima doslej dejansko vso oblast v rokah.

Minister za kolonialna vprašanja Almeida Santos medtem nadaljuje svoje potovanje po afriških pokrajinah. Med njegovim včeršnjim obiskom v Angoli je temopolito prebivalstvo uprizarilo močeno manifestacijo, da bi podprlo svoje zahteve po takojšnjem priznanju neodvisnosti. Malo pozneje pa je belopolito prebivalstvo priredilo svojo protimanifestacijo, da bi podprlo svoj predlog o ohranitvi zvezi s Portugalsko. Med manifestanti in protimanifestanti so se vnele manjše praske, hujši incidenti pa ni bilo. Iz prejšnosti je guverner Angole vsekar napovedal ponovne manifestacije, da ne bi prišlo do nevarne zaostritve med obema nasprotnojučima si taboroma.

Vsekakor kaže, da je portugalska vlada že navezala stike z voditelji angolskih osvobodilnih gibanj in da je kot dokaz dobre volje ustavila vse protivojaške akcije. Minister Almeida Santos je na tiskovni konferenci definiral kot zelo plodovito svoje potovanje. V tej zvezi je poudaril, da tako Angolo kot Mozambik upravljata lahko le krajevni vladi in da bi bilo nepojmljivo vztrajati v dosednji politiki. Izrazil je nadalje svoje pripravljenost, da bo v kratkem določen datum dokončnega miru.

V pogovoru s časnikarji je minister nadalje izjavil, da bo predlagal vladi prenosno krajevnih skupščin na bolj demokracijski osnovi. Po njegovem mnenju bi bilo odločilnega pomena, če bi v teh skupščinah lahko sedeli tudi predstavniki osvobodilnih gibanj. Dodal pa je, da je za zamisel izredno težko uresničljiva, vsekakor pa odvisna od stikov med Lizbono in osvobodilnimi gibanji.

Poveljstvo portugalske vojske v Mozambiku je medtem sporočilo, da bo umaknilo vse svoje oddelke s položajev blizu meje s Tanzanijo, ker da ni več vzroka (vojaškega, političnega, ali gospodarskega) za njihovo prisotnost na tistem ozemlju. Čeprav tega uradno sporočilo ne omenja, so politični komentatorji vse prepričani, da je poteza taktičnega značaja, podobna ukrepu poveljstva portugalskih čet v Angoli, ki je prekinilo vse ofenzivne akcije. Namen te poteze naj bi bil dati možnost osvobodilnemu gibanju, da opusti ilegalno delovanje in začne stvarna pogajanja za prekinitev sovražnosti.

Kljub radikalnemu preokretu v portugalski kolonialni politiki pa so pogajanja med novo oblastjo in osvobodilnimi gibanji še vedno zelo težavna. Veliko teža ima pri tem medsebojna nezaupljivost, pa tudi oddaljenost stališč. Voditelj angolskega osvobodilnega gibanja MPLA Agostinho Neto, ki je na obisku v Alžiru, je zavrnil kot nesprejemljiv portugalski predlog o referendumu. Neto je poudaril, da je takojšnje priznanje neodvisnosti pogoj, ki ga njegovo gibanje postavlja za začetek mirovnih pogajanj. Poudaril je, da referendum, ki ga predlaga Lizbona, ne bi odražal resnične volje angolskega prebivalstva, saj Portugalska nadzoruje vse upravne, politične in vojaške strukture v državi.

Bolj zapletena kot predvideno so tudi mirovna pogajanja med Gvinejo Bissau in libizonsko vlado v Londonu. Po sestanku s portugalskim zunanjim ministrom Soaresom je britanski zunanji minister Callaghan, ponudil svoje posredovanje za doseg sporazuma.

Soares se je danes že tretjič sestel s predstavniki Gvineje Bissau. Ob koncu je v pogovoru s časnikarji izjavil, da pogajanja poteka jo v prijateljskem vzdušju in da zaradi tega rezultat ne bo izostal. Glavni spori zadevajo predvsem politične zahteve gvinejske delegacije in sicer priznanje Gvineje Bissau kot neodvisne države, vključno Capvertskih otokov v novo državo in priznanje neodvisnosti Angoli ter Mozambiku.

Vprašanje kolonij je dalo tudi povod za manifestacijo, ki so jo skrajno levičarske organizacije priredile v Lizboni. Osnovno vprašanje je osvoboditev kubanskega sto-

175 časnikarjev protizakonito zaprtih v svetu

LONDON, 27. — Amnesty International, organizacija, ki se zavzema za spoštovanje človekovih pravic v raznih državah sveta, je objavila seznam 175 časnikarjev in pisateljev, ki naj bi bili protizakonito zaprti v 31 državah.

V uvodnem delu dokumenta piše, da so omenjeni časnikarji in pisatelji v zaporu, kljub določilom člena 19 izjave o človekovih pravicah, ki zagotavlja vsakomur pravico, da daje in dobi informacije s katerim koli sredstvom. Ujetnike, pripominja dokument, so nadalje okrutno mučili in jih zaprli brez procesa.

Med državami, ki jih organizacija dolži kršitve določil listine o človekovih pravicah so Brazilija, Čile, Grčija, Indonezija, obe Koreji, oba Vietnam, Južna Afrika, Španija, Formoza in SZ.

Umrl časnikar Stewart Alsop

WASHINGTON, 27. — V tem mestu je danes ponon umrl znani ameriški časnikar Stewart Alsop, politični komentator revije «Newsweek». Alsop, ki je več let bohejal za levkemijo, je opisal v seriji člankov občutek človeka, ki zna, da bo moral v kratkem umreti.

Smrtna nesreča na delu

RIM, 27. — Vincenzo De Sanctis, 50-letni električar rimskega občinskega prevozniskega podjetja ATAC je v soboto izgubil življenje, ko je pregledoval električni panj v za-

PROTESTANTSKI SKRAJNEŽI ZA ODSTOP VLADE

Stavka paralizirala javne storitve v Severni Irski

Vojska je prevzela nadzorstvo nad bencinskimi črpalkami, da bi preprečila blokiranje prevoza

LONDON, 27. — Britanska vojska je danes zjutraj posredovala, da bi prekinila politično stavko protestantskih skrajnežev, ki je grozila, da strmoglavijo sedanjo zmerno vlado. Ob prevzetu svitu je na tisoče vojakov prevzelo nadzorstvo nad največjimi skladišči goriva ter nad bencinskimi črpalkami, ne da bi našli na odpor. Stavka se je začela 15. t.m.j. vojska pa je doslej samo odstranjevala barikeade. Zjutraj je minister za Unstru Merrilyn Rees izjavil, da je bila pobuda varnostnih sil v nactru že prejšnji teden, samo včeraj zvečer pa so sklenili prekiniti stavko. Dejal je tudi, da doslej niso predvideli prevzema nadzorstva nad električnimi centralami, katerih dejavnost je paralizirana zaradi akcije «Ulster Workers Council», izvenparlamentarne organizacije protestantskih skrajnežev. Rees je dodal, da bi poseg vojske utegnil povzročiti veržno reakcijo in večji stavkovni val. Njegove izjave je potrdil tudi Harry West, vodja najbolj skrajnega krila unionistične stranke, ki je dejal, da se bo stavka sedaj zaostila. Britanske oblasti so sporočile, da so na razpolago uslužbencem, zaposlenim na ključnih področjih ulstrskega gospodarstva bencinskih boni, s katerimi bodo lahko dobili bencin na črpalkah, ki jih nadzorujejo vojaki.

Protestantski skrajneži so proglasili stavko z namenom, da bi povzročili odstop vlade in nove volitve, na katerih naj bi skušali ponovno doseči absolutno večino ter vzpostaviti izključno protestantsko vlado, katere bi preklicala vse sporazume z zmernimi političnimi silami, ki so v Ulstru vzpostavile novo politiko, da bi skušali doseči rešitev. Londonska vlada je prejšnji teden privolila v nekatere politične koncesije protestantskim skrajnežem, ki pa so jih prezrli. Prejšnji petek je ministrski predsednik Wilson skupaj s predsednikom belfaške vlade Faulknerjem in njegovim namestnikom Fittom vzel v poštev možnost vojaške akcije. V soboto je v svojem televizijskem govoru ministrski predsednik na splošno presenečenje zamočilo možnost vojaške pobude. Med soboto in nedeljo pa se je položaj v Belfastu zaostil, ker so tudi katoliški zmerniki, ki jih je vlada nekoliko razočarala, sporočili, da ji bodo odrekli podporo.

Med plobo po Panamskem prekopu

Belgijska ladja «Titus» trčila v «Mediterraneo»

PANAMA, 27. — Nova kontejnerska ladja «Mediterranea», last Tržaškega Lloydja, je predvčeršnjim v Panamskem prekopu utrpela znatno škodo pri trčenju z neko belgijsko enoto. Do nezgode je prišlo ob 11.40 po krajevnem, ko je ob 17.40 po našem času, 26.780-tonska kontejnerska ladja Tržaškega Lloydja je ob tistem času stala v prelivu «Gomboa Reach», medtem ko je 22.721-tonski belgijski bulk carrier «Titus» manevriral v bližini. Promet je tih urejen kakor na nekakšni avtomobilski cesti, in sicer v smislu, da ima vsaka ladja pred seboj določeno plovnostno stezo. Kakor omenjeno je «Mediterranea» tedaj stala, na njej pa so bili štirje piloti. Belgijski carrier «Titus» je iz nepojasnjenih vzrokov med manevriranjem nepričakovano preplul na stezo «Mediterranea» in trčil v njen premec. Pri trčenju sta obe ladji utrpeli znatno škodo: «Mediterranea» je lahko nadaljevala plobo do Cristobala, kjer je bodo popravili, belgijsko ladjo pa so morali odpeljati z vlačilci. Pri trčenju sta obe posadki ostali nepoškodovani in tudi na tovarih ni nobene škode. Dva predstavnika Tržaškega Lloydja sta že prispela z letalom v Cristobal: kaže, da bodo «Mediterranea» za silo popravili, tako da bo lahko kmalu nadaljevala plobov po ti Genovi.

Zbirka kovancev ukradena v beneškem muzeju Corner

BENETKE, 27. — Neznani tatovi so danes ponoči ukradli v muzeju Corner v Benetkah zbirko starih kovancev, ki je bila last beneške občine.

Po ugotovitvah policije kaže, da so tatovi preplezali deset metrov zidu in vdrli v poslopje, kjer so onesposobili čuvaja. Preiskovalci so prepričani, da gre za tatvino po naročilu, saj gre za zelo ziane kovance, ki jih je težko prodati.

NENAVADEN SKLEP VRHOVNEGA SODIŠČA

Kasacijsko sodišče odredilo suspenzijo začasne svobode za tolpo «XXII. oktober»

Preiskavo o ugrabitvi genovskega sodnika naj bi zaupali milanskemu pravdniku Guidu Violi

RIM, 27. — Kasacijsko sodišče je sklenilo suspendirati izvedbo razsodbe genovskega prizivnega porotnega sodišča, ki je priznalo začasno svobodo osmim pripadnikom tolpe «XXII. oktobra» v zameno za življenje pravdnika Maria Sossija. (Vrhovno sodišče je bilo mnenja, da mora suspendirati razsodbo, do kler generalni pravdnik ne vloži priznave proti razsodbi. Prav zato bo poteklo precej časa preden bo vrhovno sodišče dokončno sklepalo o usodi Rossija. Vela in ostalih pripadnikov tolpe «XXII. oktobra», saj mora prej sporočiti vsem prizadežim svoj sklep in dati obrambo na razpolago gradivo za morebitne ugovore.)

Razsodba kasacijskega sodišča je v sodniških krogih vzbudila marsikateri dvom. Izvedenci pravijo, da ne gre za povsem nenormalno razsodbo, ker da vrhovno sodišče ni-

ma pravice suspendirati sklepa prizivnega porotnega sodišča zgolj zaradi priziva generalnega pravdnika. Prav zato nestrno čakajo na utemeljitev, s katero bo kasacijsko sodišče opravilo svoje ravnanje.

Preiskavo o ugrabitvi genovskega sodnika bi moralo v najkrajšem času prevzeti milansko sodišče, ki je omezeno pristojno saj je bil sodnik osvobojen v Milanu. V tem primeru kaže, da bi preiskavo zaupal dr. Guido Violi, ki je svoj čas že vodil dolgo preiskavo o delovanju «Rdečih brigad».

V Genovi se nadaljuje medtem preiskava o ugrabitvi sodnika. Preiskovalci skušajo najprej najti okoliščine, ki naj podprejo nekam čudno pričevanje sodnika Sossija o lastni osvoboditvi. Doslej so ugotovili, da je bil sodnik res osvobojen v lombardijskem glavnem mestu, niso pa še našli taksista, ki ga je peljal na železniško postajo.

Prvič odkar je bil osvobojen se je Sossi davi pojavil na genovskem državnem pravdnstvu. Časnikarjem, ki so ga takoj obstopili, ni povedal nič bistvenega novega. Dejal je le, da bo zaprosil za izreden dopust, da si nekoliko odpočije. Po nepotrjenih vesteh kaže, da je sodnik v pogovoru s svojim predstojnikom Grisolio izrazil željo, da bi po počitku prevzel svojo prejšnjo funkcijo. Grisolia naj bi mu celo obljubil, da mu bo ponovno zaupal preiskave, ki jih je vodil pred ugrabitvijo.

Sossi je prišel na državno pravdnstvo v spremstvu finančarjev, ki skrbijo za njegovo varnost, odkar je bil sodnik osvobojen. Po kratkem pogovoru s časnikarji je Sossi stopil v svoj urad, da bi pregledal nekatere dokumente.

Po govoricah, ki se širijo na državnem pravdnstvu kaže, da so ugrabitelji v prvih dneh ravnanja dokaj surovo s sodnikom. Ravnanje naj bi se izboljšalo šele, ko je sodišče na Sossijevo prošnjo prekinilo preiskavo za teden dni. Kar zadeva njegovo čudno ravnanje, pa naj bi Sossi v pogovoru s preiskovalci pojasnil, da v Milanu se ni javil takoj policiji, ker bi mu to onemogočilo takojšen povratek domov. »Konec koncev — naj bi še dodal sodnik — ni nihče obvezan ravnati tako, da škodi samemu sebi.«

Vztrajno se širi tudi govorica, da naj bi pristojni organi začeli v kratkem disciplinski postopek proti pretorju Adriani Sansi zaradi vloge, ki naj bi jo imel v okviru zadeve Sossi. Pretorja, ki je skupaj

Novi francoski predsednik Giscard d'Estaing med govorom ob svoji umestitvi v Elizejski palači

IMENOVAN PO GISCARDU UMESTITVI

Chirac novi francoski ministrski predsednik

V svojem umestitvenem govoru je Giscard d'Estaing poudaril, da je na zadnjih predsedniških volitvah Francija izrazila svojo željo po spremembi - Chirac bo danes objavil sestavo nove vlade

PARIZ, 27. — Danes so v Elizejski palači uradno umestili dvajsetega predsednika francoske republike Valeryja Giscarda d'Estainga. Slovesnost je bila mnogo krajša kot po navadi. Novega predsednika je sprejel dosednji začasni predsednik in predsednik senata Alain Poher. Poleg njega so bili prisotni visoki vladni funkcionarji, predstavniki parlamentarnih skupin, predstavniki deželnih svetov, rektorji univerz in kakih trideset dijakov neke nižje srednje šole v spremstvu profesorjev. Giscard d'Estaing je podpisal ustaven odlok, s katerim je bil imenovan za novega

predsednika republike, nakar je sprejel odstop dosedanjega ministrskega predsednika Messmerja in njegove vlade.

V svojem kratkem govoru je Giscard d'Estaing dejal, da so se Franci jasno izrekli za spremembo v francoski politiki ter da bo skušal njihovo željo spoštovati.

Opoldne je Giscard d'Estaing zapustil Elizejsko palačo in se odpravil k slavloluku zmage, da bi izkazal spoštovanje neznanemu vojaku. Avto novega predsednika se je ustavil kar 500 m pred spomenikom in Giscard d'Estaing je preostali del poti prehodil peš.

Po svoji umestitvi je Giscard d'Estaing imenoval novega ministrskega predsednika, ki je Jacques Chirac, ki je takoj zatem začel posvetovanja za sestavo nove vlade, katere sestavo bo objavil jutri zvečer. Po pogovoru s Giscardom d'Estaingom, so časnikarji skušali zvrediti od Chiraca, katera so imena članov nove vlade. Na vsa njihova vprašanja je novi ministrski predsednik odgovoril z molkom. Dejal je samo, da bo vlada zelo maloštevilna, tudi v primerjavi z Messmerjevo, ki je obsegala samo 15 ministrov in 13 podtajnikov, ki pa niso sodelovali pri odločitvah vlade.

Chiraca imajo za vodjo tiste gostoljubne struje, ki je bila najbližja pokojnemu predsedniku Pompidouju. Ze 4. aprila se je izrekel proti prezgodnji kandidaturi bivšega ministrskega predsednika Chabana - Delmasa, ter je izrazil željo, da bi odločili enotnega kandidata večine. Bil je med pobudniki tistih, ki so objavili opoziv 43 v prid taki rešitvi. Njegova pobuda je povzročila globoko negotovanje v vrstah glolistov, ki so imeli njegovo stališče za izraz simpatije do takratnega ministra za gospodarstvo in za finance Giscarda d'Estainga.

Novi ministrski predsednik je star 42 let, saj se je rodil leta 1932 v Parizu. Gre za enega predstavnikov novega rodu francoskih politikov, zagovornikov učinkovitosti v politiki. Svojo politično kariero je začel leta 1962, ko ga je Pompidou, ki je bil takrat predsednik vlade, imenoval za odgovornega za vprašanja investicij in turizma. Pet let kasneje je bil prvič predstavljen na političnih volitvah in je bil izvoljen za poslanca. Svoj prostor v poslanski zbornici je ohranil v vseh naslednjih zakonodajnih dobah. Aprila 1968 je bil imenovan za državnega tajnika za vprašanja zaposlitve ter je maja naslednje, ga leta vodil pogajanja s sindikalnimi organizacijami.

Kasneje je postal državni tajnik za gospodarstvo v vladi Couvrea de Murvillea. To funkcijo je ohranil tudi v vladi Chabana Delmasa ter postal tesen sodelavec Giscarda d'Estainga, ki je bil že takrat minister za finance. V tretji Messmerjevi vladi, ki so jo sestavili marca 1974, je bil Chirac imenovan za notranjega ministra in je kot tak imel pomembno vlogo v zadnjih predsedniških volitvah.

Neurje v Avstraliji

SYDNEY, 27. — Neurje je opustošilo avstralsko obalo Novega Wellsa. Troje ljudi je utonilo, deset pa jih je izgubilo življenje v raznih prometnih nesrečah, katerim je botrovalo neurje. Gmotna škoda je ogromna in po prvih računih presega 20 milijonov dolarjev.

Norveška tovarna ladja «Sygna» je nasleda na čer v bližini obale in nevarnost je, da jo valovi razbijejo. Obmorska straža je s helikopterji rešila posadko, ni pa še rešila vprašanja goriva. Ladijski rezervarji so polni nafte, ki bi jo onesnažila vso obalo, če bi se ladja razbila na člove in se potopila.

V Sydneyu manjka električni tok, ker je silovit veter podrl več visoke napetosti.

X. kongres ZKJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

Seveda pod pogojem, da so spoštovane njihove pravice, da negujejo in razvijajo svojo narodno identiteto, jezik, kulturo in običaje. To, da jih je zgodovinski razvoj odtrgal od njihove celote nikakor ne bi smelo voditi k zanikanju njihove narodne in etnične pripadnosti, njihovega jezika in kulture, zlasti pa jih ne bi smel asimilirati narod, v čigar državni celoti so sedaj.

Vselej smo izhajali iz priznanja, da so narodne manjšine mostovi, ki naj zblizujejo narode, prispevajo k prijateljstvu in sodelovanju med državami in narodnimi skupnostmi in tistimi, ki so zdaj njihova domovina. Vselej smo izhajali iz priznanja pravice slehernemu narodu do njegove narodne identitete in do uveljavljanja njegove biti. Vsem, ki smo zagotavljali popolno enakopravnost in svoboden vestranski razvoj slehernega našega naroda in narodnosti ter vzajemno bogatenje narodnih kultur, smo krepili enotnost naše države in bratstva naših narodov in s tem prispevali tudi k našemu sodelovanju s sosednimi državami. Zato ne gre drugače, kakor da se zanimamo za življenje in položaj tudi delov jugoslovanskih narodov, ki kot narodne manjšine živijo v sosednjih državah, da si prizadevamo, da jim bodo priznane vse tiste pravice, ki jim gre do na podlagi ustavnevo listine Zdrženih narodov in državnih ter meddržavnih pogodb.

Ta del svojega poročila je Tito zaključil z naslednjimi mislimi: »Ni trdnega svetovnega mira in varnosti, dokler popuščanje napetosti ne bo zajelo vseh območij sveta in dokler ne bodo v reševanju poglavitnih mednarodnih problemov enakopravno sodelovale vse države. Kajti vsaka država ima pravico in dolžnost, da v sodelovanju z drugimi državami prevzame svoj del odgovornosti za krepitev miru in napredka mednarodne skupnosti, ker je to v življenjskem interesu njene lastne neodvisnosti.« In končno: »Ne enkrat smo bili izpostavljeni pritiskom, naj se odpovemo politiki, ki jo vodimo, oziroma naj jo spremenimo. Takšnim prizadevanjem smo se vedno lahko uprli, ker smo bili enotni in pripravljeni braniti našo neodvisnost. Tako bo tudi v prihodnje. Naj nikogar ne navdajajo prazni upi, da bi Jugoslavija utegnla postati drugačna. Prav takšna kakršna je, neodvisna socialistična in nevtralska Jugoslavija najbolj služi interesom miru in napredka v svetu.«

V svojih nadaljnjih izjavah je Tito govoril še o doseženih rezultatih, torej o velikih uspehih, pa tudi o napakah, nadalje o nalogah za še hitrejšo povečevanje proizvodnje in storilnosti, o vodilni vlogi komunistov, v zvezi s čimer je omenil storjene napake, ko se je dopuščal prodor meščanskih pojmov.

Edvard Kardelj

vanj o partiji in njeni vlogi, itd. V opoldanski diskusiji, ki je sledila Titovemu poročilu, se je do trenutka, ko to poročamo, zvrstilo 13 diskusantov, med katerimi so bili tudi Veljko Vlahović, Edvard Kardelj in Džemal Bijedić.

Veljko Vlahović se je lotil podrobnejše analize raznih premikov v svetu, posebej še ekonomskih, in je pri tem očrtal vlogo monopolistične kapitala in tako imenovanih multinacionalnih družb. Govoril je o slepi ulici v gospodarstvu, kar je privedlo tudi v politične slepe ulice. V svojem nadaljnjem izjavanju je Vlahović izrazil mnenje, da so dobni delavski razred v svetu ne more pasivno čakati, da bi stihijski procesi kapitalističnega gospodarstva privedli do spremembe kapitalistične družbene ureditve v socialistično.

Ze same jugoslovanske izkušnje povedo, da je usmeritev na stihijno spremembo in uvanje samoupravnega sistema s pomočjo stihije privedlo do zaviranja samoupravnih socialističnih družbenih odnosov. Nato se je Vlahović dalj časa ustavil tudi pri vprašanju oživitve nacionalizma v svetu in v Jugoslaviji in poudaril, da partija še ni našla dokončne odgovora na vprašanje, kako je bilo možno, da je nacionalizem pridrli v partijske vrste, in to ne v vrste preprostih članov, pač pa v višje vodilne kroge.

Edvard Kardelj pa je svoja izjavanja navezal na vlogo, ki jo imajo danes v svetu nevtralsne dežele in dežele v razvoju. Politiki nevtralsnosti so določeni krogi in opazovalci napovedovali skorajši konec in to še posebej v času, ko sta supersili začeli medsebojno reševati razna svetovna vprašanja, pač na osnovi njih ugotovitve, da je nujno sožitje dveh družbenih sistemov, kar pa je bila njihova zahteva nevtralsnih že od njihovega prvega nastopa na mednarodnem političnem torišču.

Take zgrešene napovedi o skorajšnjem koncu nevtralsnih pa so bile posledica zgrešenega računa, da so politiko nevtralsnosti zreducirali le na politiko nasprotovanja blokom in delitvi sveta. Nevtralsnost v bistvu je protiblokovska, vendar se daleč ni samo to.

KOLESARSTVO

11. ETAPA DIRKE «GIRO D'ITALIA»

Danes v vožnji na kronometer dvoboj E. Merckx - M. Fuente

Fuente je včeraj še povišal svoj naskok - Gimondi nazadoval

FORTE DEI MARMI, 27. — Tekmovalci so danes opravili dve pol-etapi, po katerih je Fuente še bolj utrdil svoje vodstvo na skupni lestvici.

Tekmovalci so najprej opravili 153 km dolgo pot od Modene do Il Ciocca. Tu je prišlo do odločilne zgodbe, ki je nekaj km pred ciljem, na zelo hudem vzponu, na katerem je ušel Fuente in si pribral 41" prednosti pred svojim najbližjim naslednjem Merckxom. Gimondi je tudi močno popustil in jo na skupni lestvici zdrknil precej navzdol.

Lestvica te poletape je bila taka:

1. Manuel Fuente	4:40'30"
2. Eddy Merckx	4:41'11"
3. Costantino Conti	
4. G. B. Baronechelli	4:41'17"
5. Franco Bitossi	4:41'19"
6. Panizza	4:41'19"
7. Petersson	4:41'28"
8. Battaglin	
9. De Vlaeminck	4:41'39"
10. Gimondi	
11. Perletto	4:41'43"
12. Riccomi	4:41'45"
13. Lazcano	4:41'47"
14. Zilioli	
15. Moser	4:41'54"

Druga poletapa od Il Ciocca do kraja Forte dei Marmi je merila 62 km. Vsi najvidnejši tekmovalci so prispeli na cilj v vodilni skupini istovrstno, saj so zapisali zmagovalcev čes kar 78 kolesarjem. Naslednja skupina je zaostala za dobri dve minuti.

Lestvica 2. poletape:

1. Patrick Sercu	1:43'23"	s poprečno hitrostjo 35,987 km na uro
2. Roger de Vlaeminck		
3. Marcello Osler		
4. Luciano Borgognoni		
5. Marino Basso		
6. Bitossi		
7. Antonini		
8. Mintjens		
9. Bazzan		
10. Moser		
11. Simonetti		
12. Gilson		
13. M. Bergamo		
14. Riccomi		
15. Van Vliebergh		

V včerajšnji 10. etapi je zmagel Belgijec Sercu, ki je prevozil 205 km dolgo progo v 4:49'20" s poprečno hitrostjo 42,510 km na uro, 2. je bil Basso, 3. De Vlaeminck in nato dejanska vsa glavina v času zmagovalca.

Skupna lestvica je po 11. etapi naslednja:

1. Fuente	59:08'13"
2. Merckx	10:13'11"
3. Conti	11'13"
4. Bitossi	11'21"
5. Baronechelli	
6. Battaglin	11'25"
7. Gimondi	11'34"
8. De Vlaeminck	11'41"
9. Zilioli	12'11"
10. Urbezubia	12'16"
11. Moser	12'38"
12. Lazcano	12'58"
13. Riccomi	13'09"
14. Kuiper	13'10"
15. Lopez Carril	13'42"

Jutri bo na vrsti etapa na kronometer, na 40 km dolgi progi.

Velik favorit na tem delu tekmovalstva je Merckx, za katerega menimo, da bo prav jutri skušal poseči po roza majici.

dar pa je preveč občutil napor začetnega zasledovanja, da bi se lahko bolje uvrstil. Vseeno pa je njegova nedeljska uvrstitev dokaz, da prihaja v formo. Priponiti pa je še treba, da je Petelin v osmih dneh trikrat tekmoval in se vedno uvrstil med prvo petnajsterico, v četrtek pa je celo nastopal z nekaterimi najboljšimi italijanskimi materji.

Vrstni red na cilju:

1. Mauro Toros (Laipacco), ki je 120 km prevozil v 2:52" s poprečno hitrostjo 41,860 km na uro
2. Germano Daniele (Laipacco) zaostanek 1'05"
3. Nadalutti Manlio (VC Cividale)

KATOVICE, 27. — V mednarodnem moškem telovadnem srečanju v Katovicah je Poljska premagala Italijo z 268,05:267,02. Med posamezniki je zmagal Italijan Milanetto pred Poljakom Kubico.

TELOVADBA

2. Tarlao Riccardo (Hausbrandt Trst)

3. Bonaldo Walter SCC Saciese)

4. Urgessi Domenico (AS Capodori)

5. Petelin Maks (Adria Trst)

6. Millo Nevio (La Selettiva)

7. Rosso Ivano (Laipacco)

8. D'Agaro Walter (Caneva)

3

TELOVADBA

KATOVICE, 27. — V mednarodnem moškem telovadnem srečanju v Katovicah je Poljska premagala Italijo z 268,05:267,02. Med posamezniki je zmagal Italijan Milanetto pred Poljakom Kubico.

TELOVADBA

1. Mauro Toros (Laipacco), ki je 120 km prevozil v 2:52" s poprečno hitrostjo 41,860 km na uro

2. Germano Daniele (Laipacco) zaostanek 1'05"

3. Nadalutti Manlio (VC Cividale)

2. Tarlao Riccardo (Hausbrandt Trst)

3. Bonaldo Walter SCC Saciese)

4. Urgessi Domenico (AS Capodori)

5. Petelin Maks (Adria Trst)

6. Millo Nevio (La Selettiva)

7. Rosso Ivano (Laipacco)

8. D'Agaro Walter (Caneva)

3

1. Mauro Toros (Laipacco), ki je 120 km prevozil v 2:52" s poprečno hitrostjo 41,860 km na uro

2. Germano Daniele (Laipacco) zaostanek 1'05"

3. Nadalutti Manlio (VC Cividale)

2. Tarlao Riccardo (Hausbrandt Trst)

3. Bonaldo Walter SCC Saciese)

4. Urgessi Domenico (AS Capodori)

5. Petelin Maks (Adria Trst)

6. Millo Nevio (La Selettiva)

7. Rosso Ivano (Laipacco)

8. D'Agaro Walter (Caneva)

3

NOGOMET

V OKVIRU 50-LETNICE USTANOVITVE ZŠSDI

Jezero iz Doberdoba zmagalo na «5. turnirju Štandreža»

Drugi je bil «Oton Župančič», tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

V nedeljo se je zaključil nogometni turnir prosvetnih društev za «5. pokal Štandreža», ki ga je priredilo športno društvo Juventina iz Štandreža. Manifestacija je sodila v okvir proslav 50-letnice ustanovitve Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji. Za letošnji pokal so si organizatorji zamislili nekaj novega in so tako sklenili pripraviti turnir, na katerem bi nastopili prosvetarji, to se pravi tisti, ki so na nogometnih tekmah prisotni le kot gledalci. Da bi bilo tekmovalne nekoliko bolj zanimivo sta v vsaki ekipi lahko nastopila dva igralca, ki igra na prvenstvenih li-gah.

V prvi tekmi za tretje in četrto mesto sta se pomerili prosvetni društvi «Naš prapor» z Oslavja ter «Kras» iz Dola in s Poljan.

Nas prapor — Kras 5:3 (4:0)

V prvem polčasu smo videli znatno boljše igranje, ki so v začetku dosegli gol po osebni akciji Radikona (ki je v tej tekmi dosegel dva zadetka). Še bolj so postali prepričani v svojo zmago, ko je Pavšič drugič zatresel nasprotno mrežo.

V drugem polčasu je Komel dosegel pet golov za «Naš prapor». Nato so igralci nekoliko popustili in to so izkoristili nasprotniki, ki so dosegli v nekaj minutah kar tri gole. To pa je pomenilo zvezo luča za Oslavce, ki so odigrali bolj umirjeno in so tako zasedli končno tretje mesto.

Jezero — Oton Župančič 1:0

V drugi tekmi pa je šlo za prvo mesto in za naslov zmagovalca turnirja. Ekipi «Oton Župančič» iz Štandreža in «Jezero» iz Doberdoba sta pričeli tekmo precej klavirno, v teku prvega polčasa ni bilo niti enega strela proti vratom. Kljub temu smo v tem delu igre videli boljšo pripravljenost (posebej v napadu) pri Štandrežcih, ki pa niso nikoli neposredno ogrožali vratarja «Ferliška».

V drugem delu srečanja pa so se Doberdobačji opogumili in pričeli ostreje pritiskati. V eni svojih ak-

cij so tudi dosegli edini zadetek tekme. Brez vsakega pomena je bil nadaljnji «forsing» domačinov, da bi prišli do izenačenja. Pri Štandrežcih se je namreč poznala velika utrujenost in slabo medsebojno razumevanje.

Ob koncu srečanja je Miloš Tabaj, član športnega društva Juventina, v imenu organizatorjev spre-govoril nekaj zahvalnih besed ter podaril pokale predstavnikom ekip.

ATLETIKA

V petek je bilo na Kolonji fi-nalno atletsko kolo tekmovalja za

višje srednje šole v Trstu, ki ga je organiziralo tržaško šolsko skrbništvo. Na tem tekmovalju sta nastopili tudi dve slovenski predstavnici, ki sta zastopali barve šole «Slovesek». Oglejmo si njune rezultate:

60 m zapreke finale (naraščajnice)

7. Silva Leulja (Slovesek) 9'9"

100 m finale (mladinke)

4. Kač Kostnapfel (Slovesek) 13'9"

NEAPELJ, 27. — V Neaplu se bo jutri začel mednarodni vater-polski turnir. Nastopile bodo držav-ne reprezentance SZ, Jugoslavije, Rumunije in Italije.

5. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

6. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

7. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

8. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

9. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

10. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

11. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

12. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

13. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

14. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

15. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

5. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

6. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

7. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

8. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

9. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

10. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

11. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

12. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

13. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

14. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

15. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

5. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

6. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

7. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

8. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

9. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

10. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

11. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

12. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

13. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

14. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

15. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

5. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

6. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

7. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

8. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

9. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

10. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

11. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

12. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

13. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

14. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

15. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

5. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

6. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

7. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

8. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

9. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

10. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

11. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

12. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

13. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

14. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

15. Oton Župančič, tretji «Naš prapor» ter četrti «Kras»

V NOGOMETNI D LIGI

Pro Gorizia osvojila končno tretje mesto

S tem se je uvrstila tudi v tekmovalje za italijanski pokal

CAORLE — Pro Gorizia 0:0

PRO GORIZIA: Siricano, Sdrigotti, Marson, Zoratti, Tominovi, Gherme, Fabbri.

CAORLE: Casazza, Donà, Zanon, Vianello, Chinchio, Radic, Battiston (Dorigo), Fattori, Danti, Rossi, Rosso.

SODNIK: Borsari iz Modene.

Z nedeljskim remijem je Pro Gorizia zasedla končno tretje mesto na lestvici in je s tem presegla želje vodstva, ki je v začetku prvenstva merilo na peto mesto. Prvih pet ekip ima namreč možnost igrati za italijanski pokal. Gorici-ani so si torej s tretjim mestom za-

gotovili uvrstitev v tekmovalje za ta pokal.

O zadnji tekmi ni kaj povedati: obe ekipi sta igrali pretežno na sredini igrišča in napadalnih akcij je bilo zelo malo. V goriskih vrstah sta tokrat v napadu manjkala kar dva standardna igralca, Mo-messo in Omizzolo. To pa se je nestrjeto poznalo, ko je bilo treba stre-ljati v vrata.

V drugem polčasu se je igra ne-koliko razvnela in so Goricičani večkrat poskusili priti do gola. Pazlji-va domača obramba pa jim je to vedno preprežala ter je umirjeno odbijala vse nevarne žoge.

AMSTERDAM, 27. — V meddr-žavnem prijateljskem nogometnem srečanju v Amsterdamu je Nizo-zemska premagala Argentino s 4 proti 1 (2:1).

VESLANJE

Na mednarodnem veslaškem tek-movanju v Sabaudii je v dvojcu brez krmarja zmagala posadka tr-žaških gasilcev. V dvojcu s krmar-jem je 3. mesto zasedla Jugosla-vija.

ATLETIKA

HAMBURG, 27. — Zahodni Ne-mec Berndt Kannenberg je postavil nov svetovni rekord v hoji na 20 km s časom 1:24'45". Dosedanji re-kord sta imela vzhodna Nemca Rei-mann in Frenkel s časom 1:25'19".

V kosarkarskem prvenstvu dečkov je moral tržaški Lloyd Adriatico na-peti vse svoje sile, da je ugnal hordeno in trdoživsko peterko Kontovela

500 srečanj jugoslovanske reprezentance

Jugoslovanska kosarkarska re-prezentanca, ki je nastopila v Sao Paulu na turnirju za pokal guver-nerja države Sao Paulo, je od-igrala svojo petsto tekmo. Ob tem jubileju je bilo slavlje še to-liko večje, saj so premagali Ame-ricance, učitelje kosarke in so tako še edina neporažena ekipa turnirja. V 500 tekmah so Jugo-slovanci zmagali 307-krat. Prvo mednarodno kosarkarsko tekmo je Jugoslavija odigrala 22. septembra leta 1946 v Bukarešti proti Ru-muniji. Zmagali so domačini s 30:27. Na domačih tleh pa so «plavci» od-igrali prvo mednarodno srečanje šele leta 1951 s Francijo, katero so premagali s 56:46. To so bili prvi začetki te lepe in priljubljene igre pod koši v Jugoslaviji, ki je v 28 letih in osmih mesecih do-segla neverjetno kakovost. Jugo-slovanski kosarkarji so v tem ča-

svojo priljubljenost. Netzer je ne-prestano v naslovih vseh nemških časopisov, ker ga baje klub Schal-ke namerava odkupiti od Reala iz Madrida, kjer se ni mogel nem-ski as na noben način vzdržeti. Netzer naj bi se v domovino vr-nil za kakih 300 milijonov lir od-škodnine blagajni Reala.

Precej hrupa je v nemškem no-gometu povzročil tudi disciplinski primer Beckenbauerja, ki je po neki tekmi dal v slačilnici novi-narjem preostro mnenje o sodni-ku. Nogometna zveza je od Be-ckenbauerja zahtevala javno kesa-nje, kar je igralec pristal po dalj-ših pogajanjih v prisotnosti zve-zenega trenerja Schöna. Istovčasno je zveza poslala vsem kandidatom za državno reprezentanco dolgo pismo, v katerem so bile «zapo-vede» za primerno vedenje in «pre-povedi» o prenapljenih intervjujih. Beckenbauerja, kot kapetana eki-pe, so še posebno podučili.

Ob trezni in «neuradni» preso-ji se nemški navijači zavedajo, da se njihovi igralci preveč bavijo z dru-gimi stvarmi in da niso za sve-tovno prvenstvo dovolj koncent-rirani. Globlja analiza javnega mnenja kaže, da niso Nemci po-polnoma prepričani, da bo njhova ekipa z gotovostjo dosegla pr-vo mesto, kot se je to dogajalo pred dvema letoma.

«Čutim, da se bomo v finalu sre-čali z Italijo», je povedal Müller. «Samo na nekaj upam: da ne bo igral Anastasi».

Netzer ima tudi druge vrste skr-bi. Njegovo mesto prisojajo mno-gi izvedenci Overathu, Schön pa se je odločil zanj. Netzer se je ob tej zadevi bolj malo vznemi-ril in je glede drugih ekip poka-zal najbolj umirjena predvideva-nja. O Nizozemski: skoraj zanes-ljiva uvrstitev med prve četveri-co. O Italiji: daleč najnevarnejša ekipa; treba jo bo napadati s prav nesramno silo, ker se njeni napadalcu ne ustrašijo nikogar. O

Bruno Krizman

V NEDELJO V SAN GOTTARDO

Zelo dober uspeh Petelina (Adria)

Kolesar lonjerske Adrie Petelin je v nedeljo dosegel svoj letošnji najboljši uspeh. Na naporni dirki v San Gottardu pri Vidmu se je u-vrstil v končnem sprintu na sed-mo mesto, potem ko je več kot polovico proge prevozil praktično sam. Najprej je bila namreč na sporedu vožnja na enajst kilometrov dolgem krogu, ki so ga morali tekmovalci prevoziti sedemkrat, nato pa so se podali na 43 km dolgo pot v vidensko gričevje, kjer se je dirka praktično odločila. Takoj po začetnem živžgu je iz skupine ušlo trinajst kolesarjev, ki so si nenadoma in povsem nepričakovano nabrali polidrog minuto prednosti. Glavina, v kateri je ostal ujeti tudi Petelin, ni reagirala, ta-ko da se je openski kolesar sam podal v zasledovanje in skoraj ves tretji krog prevozil sam. Nato ga je ujelo še šest ubežnikov, ki so se odlepili od zasedane glavnine in složno so nadaljevali z zasle-do-vanjem. Vseeno pa niso trinajstih kolesarjev — ki jim je medtem pred-nost upadla na borne pol minute, ujeli vse do 80. kilometra. Vendar pa je vseh dvajset tekmovalcev, ki so tedaj imeli čez tri minute pred-nosti, kaj malo časa vozilo skupaj. Najprej je ušel Vidmčam Toros, ki je potegnil za seboj še Tarlaa ter Germana, za njimi pa se je ustvarila Petelinova skupina, v ka-teri so bili še Bonaldo, Urgessi, Millo in Rosso. Pri vzponu na Mon-te Croce je iz trojice ubežnikov izpadel Germano, medtem ko si je Hausbrandtov predstavnik Tarlao zagotovil zmago na gorskem cilju.

Prednost pred zasledovalci pa je bila minimalna, tako da je pri spu-stu le Torosu uspelo obdržati ne-kaj metrov naskoka. Med zasle-do-valci pa je imel še dva klubsta to-variša, ki sta skrbno nadzorovala dirko in nevtiralizirala vsako zasle-dovanje. Toros je tako prispel na cilj z enominutno prednostjo, v o-zadju pa so se pripravljali le za sprint za osvojitve drugega mesta. Petelin se je sicer skušal vključiti v borbo za najboljšo položaje, ven-

V soboto sta se v tradicionalnem nogometnem srečanju na Padričah pomerili enajsterici Kaste in Trgovske akademije

NOGOMET

V A SKUPINI C LIGE

Triestina brez upanj po nedeljskem porazu

Tržaški tretjeligaši podlegli v zadnjih minutah srečanja

Trento — Triestina 1:0

TRENTO: Borghese, Marchi, Fabro, Larini, Apostoli, Gava, Bertogna, Vergani, Scocchi, Rampanti (Milanesi), Mongitore.

TRIESTINA: Marson, Pomaro (Sabbadin), Lucchetti, De Luca, Riva, Albicocco, Brusadelli, D'Alessi, Dri, Fera, Bertoli.

STRELEC: Mongitore v 88. min.

SODNIK: Esposito iz Torre Annunziata.

V nedeljskem srečanju, ki je bilo pomembno za oba nasprotnika, saj je praktično odločalo o kandidatih za izpad v D ligo, je Triestina potegnila v Trento krajši konec in se začela tako že pripravljati za nižje prvenstvo prihodnje sezone. Matematico niso Tržačani še obsoje- ni na izpad, saj manjkajo do konca prvenstva še tri kola in bi lahko zbrali šest točk, vendar pa je to po zadnjih srečanjih utopija, saj ne premorejo tržaški tretjeligaši take igre, da bi lahko zmagali. Poleg tega pa so že tako nizko na lestvici, da bi bila vsaka iluzija odveč. Izpadejo namreč tri ekipe, moštva pa, ki so višje na lestvici in se tudi bojijo izpada, bodo igrala med seboj in je zmagovalac bo lahko ušel na obstoj v C ligo.

Nedeljska tekma je bila odločilna, vendar pa niso znali gostje izkoristiti zadnje in skoraj edinstvene priliko, saj niso bili sposobni presenetiti precej negotovega nasprotnika, ki je sicer napadal, vendar pa ni predvajal organizirane igre, s katero bi lahko vsak trenutek računal na zmago. Trento se je bolj zanašal na iznajdljivost posameznih napadalcev, katere bi tržaška obramba lahko nevtalizirala. Gostje pa so, predvsem v začetku srečanja, bili precej nevarni in to predvsem z Bertoljem, medtem ko je Schillr celotnemu srečanju prisostvoval kot rezerv.

Odločilnega pomena pa je morda bila tudi poškodba Pomara, ki je stalno in z uspehom nadzoroval vrnega krila domačinih Mongitoreja. Nesreča se je pripetila potem ko je Triestina zamažila zahte-

Alessandria, ki je matematično že nekaj časa v B ligi, je v nedeljo doživela svoj prvi poraz na domačem tleh. Vendar pa ni izguba 2 točk uplivala na piemontske igralce, ki se že pripravljajo na zaslužen dopust. Udinge pa med splošnim razočaranjem ni šel doma preko remija v Viganovu, vseeno pa je ostal na drugem mestu na lestvici. Prav tako pa si je že privoščila počitek Venezia, ki je remizirala z zadnjevršeno Derthono v nezanemljivi tekmi. Poleg Derthone pa je praktično v D ligo tudi Triestina, medtem ko se tretje vozovnice za izpad otepaio Gavinovese (trideset točk), Legnano (devetindvajset) ter Savona in Clodiasottomarina z 28 točkami. V nedeljo pa bo položaj prav gotovo nekoliko bolj jasn (ali pa še bolj zapleten, če zmaga Savona), saj se bosta Savona in Gavinovese srečali med seboj, Triestina pa, kljub močnim ali remiju nima več možnosti za obstoj v ligo, saj govori proti njej tudi razlika v golih.

vala enajstmetrovko zaradi prekrška nad Drijem v kazenskem prostoru. Vendar pa ni sodnik dosodil najstrožje kazni in srečanje bi se morda drugače zaključilo z doletitvijo enajstmetrovke Tržačanom. Do edinega zadetka pa je prišlo le nekaj minut pred koncem tekme, ko je Mongitore izbral gnečo v kazenskem prostoru Tržačanov in z ostrim strelom strl še zadnje upe gostov za osvoboditve točke.

ATLETIKA

FAENZA, 27. — Turinčan Attilio Liberini je zmagal, s preko 13 km na uro, na drugem atletskem tekmovališču 400 km del Passatore. Zmagovalac je kar za dvajset mi-

nut znižal lanskoletni rekord, ki ga je postavil Baccaro iz Bologne. Nastopilo je 1814 tekmovalcev iz Italije, Japonske, Francije, Švice in Nemčije. Nastopal je tudi tržaški doglprogaš Sterpin, ki se je uvrstil na peto mesto.

Vrstni red: 1. Liberini 7.34'15", 2. Baccaro 7.34'08", 3. Hosp 25'08", 4. Morelli 38'09", 5. Sterpin 42'09".

NOGOMET

NEW YORK, 27. — Na turneji po Severni Ameriki je v New Yorku italijanski Napoli remiziral z nogometaši Cosmosa z 2:2.

PRED VOLITVAMI NOVEGA PREDSEDNIKA FIFA

Havelange hoče prevzeti mesto Stanleya Rousa

Predsednik brazilske športne zveze predstavil osem programskih točk za modernizacijo nogometne zveze

ZÜRICH, 27. — Mednarodna nogometna zveza bo 11. 6., pred pričetkom svetovnega nogometnega prvenstva, volila svojega novega predsednika. Kandidata za to mesto sta: sedanjí predsednik sir Stanley Rous iz Anglije ter brazilski milijarder Joao Havelange, predsednik brazilske športne zveze.

Havelange si je utrdil možnosti za izvolitev v teh zadnjih mesecih, ko je prekršil skoraj ves svet v iskanju zavaznikov. Svoj program pa je osredotočil v osem točk:

1. SVETOVNO PRVENSTVO: nastopati bi moralo 20 držav, saj šteje sedaj FIFA že 140 članov. Za organizacijo pa bi se lahko združilo po več držav.

2. MLADINSKO SVETOVNO PRVENSTVO: mednarodni nogometni mladinski turnir v Cannesu je dokazal, da si občinstvo želi nekaj novega, izven interesnih sfer. To prvenstvo pa bi dalo možnost uveljavitve tudi mladim afriškim državam.

3. MEDCELINSKI KLUBSKI POKAL: organizacijo bi morala prevzeti FIFA, nastopati pa bi morali prvaki vseh stitih celin.

4. SOJENJE: pripraviti bi bilo treba tečaje za dobre sodnike, najboljši pa bi se izpopolnili v Zürichu.

5. TEČAJ ZA PRIREDITELJE: nogomet je industrija, kjer ni nič prepuščeno improvizaciji, zaradi česar bi bili potrebni tečaji za upravitelje in prireditelje s strani FIFA.

6. ELITNI KADRI: isto velja tudi za vzgajanje strokovnjakov, trenerjev, zdravnikov, maserjev itd.

7. SEDEŽ FIFA: glavni tajnik ne bo smel prebivati v uradu, ves sedež mednarodne nogometne zveze bo moral biti prenovljen z zgraditvijo dvoran za seje in z vsem potrebnim. Havelange je odločen prebiti tu najmanj sto dni na leto.

8. SREČANJA V ZÜRICHU: vse seje bi se morale odvijati samo v

Zürichu, da bi tako prihranili nepotrebne stroške pri potovanjih funkcionarjev in uradnikov mednarodne nogometne zveze.

Havelange upa, da bo prejel 76 glasov, kar bi zadostovalo za izvolitev na mesto predsednika mednarodne nogometne zveze. FIFA šteje 141 članov, vendar pa jih ima pravico do glasovanja le 129, ker so vse druge države suspendirane. Havelange računa, da bo prejel 14 glasov v Afriki, 12 v Aziji, 12 pri arabskih državah, 10 v Južni Ameriki, 8 v Srednji Ameriki in v Karibskem otočju, 8 v Vzh. Evropi, 6 v Zah. Evropi in 6 glasov pri balkanskih predstavnikih.

Peterson je medtem nadaljeval v vožnjo ter počasi prehitel svoje tovarše. V dvajsetem krogu je bil že tretji, za Laudo in Jarierom, medtem ko je Regazzoni bil peti.

LESTVICA ZA SP PO ŠESTIH VOŽNJAH

1. Fittipaldi 24

2. Regazzoni 22

3. Lauda 21

4. Schekter 12,5

5. Hulme 11

6. Belloise in Peterson 10

BAASTAD, 27. — V četrtfinalni tekmi turnirja za pokal švedskega kralja je švedska premagala Nizozemsko s 4:1.

OB OBČINSKI RAZSTAVI VIN V ZGONIKU

Trije pomembni turnirji v organizaciji ŠK Kras

Sodelovale bodo štiri odbojarske šesterke in šest ženskih namiznoteniških ekip

Športni krožek Kras iz zgoniške občine bo konec tega tedna nudil ljubiteljem športa bogat in kakovosten športni spored. Ob priliki občinske vinske razstave v Zgoniku bo priredil Kras kar tri turnirje: mednarodni turnir v odbojki in v namiznem tenisu ter članski turnir v balinanju.

V soboto popoldne bodo prišli na svoj račun ljubitelji odbojke. Za «10. kraški pokal» se bodo spoprijeli štiri šesterke. Matično domovino bosta zastopala člana druge zvezne odbojarske lige Salomir iz Kanala in Izola, ostala dva partnerja pa bosta Libertas iz Trsta in seveda domači Kras kot organizator. Spritko kakovosti gostujočih šesterk je prvotnosti športni užitek že vnaprej zagotovljen.

V nedeljskih jutranjih urah bo na vrsti ženski namiznoteniški turnir za «5. kraški pokal». V ekipnem tekmovalstvu in med posameznicami se bodo zvrstile za zeleno mizo predstavnice Ilirije iz Ljubljane, Julie iz Trsta, Olimpije iz Ljubljane, Opjatje, Triglava iz Kranja in Krasa.

V soboto zvečer ob 19. uri pa se bo na balinarskih stezah pričel članski balinarski turnir za «2. kraški pokal». Tekmovanje, ki bo za dvojice, se bo nadaljevalo v nedeljskih jutranjih urah. Vpisovanje se bo zaključilo eno uro pred začetkom tekmovalja, ekipe pa se lahko prijavijo in poravnajo vpisnine v gostilni Guštin v Zgoniku.

Videnski Snaidero si je na odločilnih srečanjih v Genovi zagotovil nastop v A ligo tudi v prihodnji sezoni. Kot je znano, so ob koncu prvenstva prve italijanske košarkarske lige imele tri ekipe po 16 točk. Vse tri pa so običale na predzadnjem mestu na lestvici. Potrebna so bila tako naknadna srečanja med to trojico (Snaidero Videm, FAG Napoli in Alco Bologna) za določitev, katero moštvo bo skupno z Maxmobili Pesaro izpadlo v nižjo ligo.

IZIDI

FAG — Alco 76:61

Snaidero — Alco 70:68

Snaidero — FAG 94:86

KONČNA LESTVICA

1. Snaidero 2 2 0 164 154 4

2. FAG 2 1 1 162 155 2

3. Alco 2 0 2 129 146 0

Po tem «turnirju za izpad» je končna lestvica prve italijanske lige: tala: Snaidero je enajsti, FAG Napoli dvanaesti, Alco Bologna tri-

stajati, Maxmobili Pesaro pa štiri- najsti.

V B ligo izpadeta tako Alco Bologna in Maxmobili Pesaro.

Na tem turnirju je bil daleč najboljši strelac American Andrews (FAG), ki je v dveh tekmah dal 85 točk, povprečno 42,5 na tekmo. b. l.

SAH

PONTREMOLI, 27. — V Pontremoliju se je zaključilo italijansko državno šahovsko prvenstvo. Med mojstri je zmagal Madžar Bela Toth, ki prebiva v Milanu, med kandidati je zmaga pripadla Benčanu Santoliniju.

BRUSEL, 27. — Belgijska enajstera Waregema je osvojila belgijski nogometni pokal, potem ko je v finalu premagala Tongeren s 4:1.

JUGOSLOVANSKA NOGOMETNA PRVENSTVA

2. ZVEZNA LIGA

Mercator — Mura 0:4

Spartak — Maribor 1:0

Karlovac — Novi Sad 3:1

Šibenik — Lektor 2:0

Rijeka — Famos 2:0

Dinamo (P) — Bačka 2:1

Crvenka — Kozara 1:1

Dinamo (V) — Osijek 0:1

Igman — Iskra 3:0

LESTVICA: Osijek in Rijeka 42, Novi Sad 37, Kozara in Iskra 36, Crvenka 34, Igman 32, Famos, Šibenik in Lektor 31, Maribor, Dinamo (P) in Karlovac 30, Dinamo (V), Spartak in Bačka 29, Mercator 22, Mura 21.

PRIHODNJE KOLO: Kozara — Mercator, Mura — Dinamo (V), Osijek — Maribor, Iskra — Karlovac, Novi Sad — Šibenik, Lektor — Rijeka, Famos — Dinamo (P), Bačka — Crvenka, Igman — Spartak.

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Slavija — Drava 1:1

Nafta — Kovinar 2:1

Šmartno — Ilirija 1:3

Koper — Izola 1:0

Zeleznikar — Slovan 1:2

Aluminij — Kladivar 0:1

Ljubljana — Rudar 2:2

LESTVICA: Rudar 32, Kladivar 30, Zeleznikar 28, Ljubljana in Slovan 27, Koper 26, Ilirija 24, Slavija in Nafta 22, Kovinar 20, Drava 18, Šmartno 17, Izola 16, Aluminij 13.

PRIHODNJE KOLO: Drava — Ljubljana, Rudar — Aluminij, Kladivar — Zeleznikar, Slovan — Koper, Izola — Šmartno, Ilirija — Nafta, Kovinar — Slavija.

ZCNL

Sava — Vožila 0:1

Usnjari — Triglav 2:1

Tolmin — Tabor 1:1

Jadran — Sava 0:4

Adria — Litija 0:0

Tržič — Primorje 0:0

LESTVICA: Vožila 32, Litija 28, Triglav 24, Sava (K) in Tržič 21, Usnjari 20, Tabor in Adria 19, Primorje 17, Jadran 16, Tolmin 13, Sava (T) 10.

PRIHODNJE KOLO: Adria — Sava, Litija — Tržič, Primorje — Jadran, Sava (T) — Tolmin, Tabor — Usnjari, Triglav — Vožila.

(Nadaljevanje sledi)

AVTOMOBILIZEM

VELIKA NAGRADA MONTE CARLA

Avstrijec N. Lauda ob zmago zaradi okvare na ferrariju

Šved Peterson najhitrejši - Vrsta trčenj na ozki progi monaške kneževine

MONTE CARLO, 27. — Po uspehu na poskusnih vožnjah v Monte Carlu ni uspelo italijanskim avtomobilom zmagati na tej naporni dirki, ki je veljala za svetovno prvenstvo vozačev. Ferrariji so odgovorili prav v odločilnem trenutku, ko je Lauda, ki je dosegel najboljši čas na poskusnih vožnjah, vodil in imel vse možnosti za zmago. Toda banalna okvara na dvanajstvalnem ferrariju ga je prisilila, da je odstopil in pustil tako prost pot do zmage staremu Ronnieju Petersonu, ki je tekmoval na lotusu. Vendar pa se je nedeljska dirka za veliko nagrado Monte Carla odlikovala predvsem po številnih nesrečah, ki so se pripetile vzdolž njene proge. Najprej je Francoz Belloise, ki je eden izmed najnevarnejših vozačev, hotel prehiteti na zelo ozkem kraju, kjer ne moreta voziti skupaj dva avta. Trčil je v Hulmeja, takoj za njima pa je trčilo še šest vozil, tako da je tekmovalje nadaljevalo le še sedemnajst od petindvajsetih udeležencev tekmovalja. Med drugimi sta morala odstopiti tudi Italijana Merzario in Brambilla. Medtem pa sta na čelu dirke zanesljivo vodila Lauda in Regazzoni, oba na ferrarijih. Peterson je nekoliko zaostal, toda prav v trenutku, ko je nadoknadil zamujene sekunde, se je zaletel v občestno ograjo, vendar pa brez hujših posledic. Lahko je mirno nadaljeval s tekmovalnim, medtem ko je moral odstopiti Reutemann, ki je trčil vani. Takoj nato pa se je moral odstopiti tekmovalcu Johnu Hallwoodu, ki je šel izven cestilo, popolnoma razbil svoje vozilo, sam pa ostal nepoškodovan.

Peterson je medtem nadaljeval v vožnjo ter počasi prehitel svoje tovarše. V dvajsetem krogu je bil že tretji, za Laudo in Jarierom, medtem ko je Regazzoni bil peti.

LESTVICA ZA SP PO ŠESTIH VOŽNJAH

1. Fittipaldi 24

2. Regazzoni 22

3. Lauda 21

4. Schekter 12,5

5. Hulme 11

6. Belloise in Peterson 10

BAASTAD, 27. — V četrtfinalni tekmi turnirja za pokal švedskega kralja je švedska premagala Nizozemsko s 4:1.

OB OBČINSKI RAZSTAVI VIN V ZGONIKU

Trije pomembni turnirji v organizaciji ŠK Kras

Sodelovale bodo štiri odbojarske šesterke in šest ženskih namiznoteniških ekip

Športni krožek Kras iz zgoniške občine bo konec tega tedna nudil ljubiteljem športa bogat in kakovosten športni spored. Ob priliki občinske vinske razstave v Zgoniku bo priredil Kras kar tri turnirje: mednarodni turnir v odbojki in v namiznem tenisu ter članski turnir v balinanju.

V soboto popoldne bodo prišli na svoj račun ljubitelji odbojke. Za «10. kraški pokal» se bodo spoprijeli štiri šesterke. Matično domovino bosta zastopala člana druge zvezne odbojarske lige Salomir iz Kanala in Izola, ostala dva partnerja pa bosta Libertas iz Trsta in seveda domači Kras kot organizator. Spritko kakovosti gostujočih šesterk je prvotnosti športni užitek že vnaprej zagotovljen.

V nedeljskih jutranjih urah bo na vrsti ženski namiznoteniški turnir za «5. kraški pokal». V ekipnem tekmovalstvu in med posameznicami se bodo zvrstile za zeleno mizo predstavnice Ilirije iz Ljubljane, Julie iz Trsta, Olimpije iz Ljubljane, Opjatje, Triglava iz Kranja in Krasa.

V soboto zvečer ob 19. uri pa se bo na balinarskih stezah pričel članski balinarski turnir za «2. kraški pokal». Tekmovanje, ki bo za dvojice, se bo nadaljevalo v nedeljskih jutranjih urah. Vpisovanje se bo zaključilo eno uro pred začetkom tekmovalja, ekipe pa se lahko prijavijo in poravnajo vpisnine v gostilni Guštin v Zgoniku.

Videnski Snaidero si je na odločilnih srečanjih v Genovi zagotovil nastop v A ligo tudi v prihodnji sezoni. Kot je znano, so ob koncu prvenstva prve italijanske košarkarske lige imele tri ekipe po 16 točk. Vse tri pa so običale na predzadnjem mestu na lestvici. Potrebna so bila tako naknadna srečanja med to trojico (Snaidero Videm, FAG Napoli in Alco Bologna) za določitev, katero moštvo bo skupno z Maxmobili Pesaro izpadlo v nižjo ligo.

IZIDI

FAG — Alco 76:61

Snaidero — Alco 70:68

Snaidero — FAG 94:86

KONČNA LESTVICA

1. Snaidero 2 2 0 164 154 4

2. FAG 2 1 1 162 155 2

3. Alco 2 0 2 129 146 0

Po tem «turnirju za izpad» je končna lestvica prve italijanske lige: tala: Snaidero je enajsti, FAG Napoli dvanaesti, Alco Bologna tri-

stajati, Maxmobili Pesaro pa štiri- najsti.

V B ligo izpadeta tako Alco Bologna in Maxmobili Pesaro.

Na tem turnirju je bil daleč najboljši strelac American Andrews (FAG), ki je v dveh tekmah dal 85 točk, povprečno 42,5 na tekmo. b. l.

SAH

PONTREMOLI, 27. — V Pontremoliju se je zaključilo italijansko državno šahovsko prvenstvo. Med mojstri je zmagal Madžar Bela Toth, ki prebiva v Milanu, med kandidati je zmaga pripadla Benčanu Santoliniju.

BRUSEL, 27. — Belgijska enajstera Waregema je osvojila belgijski nogometni pokal, potem ko je v finalu premagala Tongeren s 4:1.

JUGOSLOVANSKA NOGOMETNA PRVENSTVA

2. ZVEZNA LIGA

Mercator — Mura 0:4

Spartak — Maribor 1:0

Karlovac — Novi Sad 3:1

Šibenik — Lektor 2:0

Rijeka — Famos 2:0

Dinamo (P) — Bačka 2:1

Crvenka — Kozara 1:1

Dinamo (V) — Osijek 0:1

Igman — Iskra 3:0

LESTVICA: Osijek in Rijeka 42, Novi Sad 37, Kozara in Iskra 36, Crvenka 34, Igman 32, Famos, Šibenik in Lektor 31, Maribor, Dinamo (P) in Karlovac 30, Dinamo (V), Spartak in Bačka 29, Mercator 22, Mura 21.

PRIHODNJE KOLO: Kozara — Mercator, Mura — Dinamo (V), Osijek — Maribor, Iskra — Karlovac, Novi Sad — Šibenik, Lektor — Rijeka, Famos — Dinamo (P), Bačka — Crvenka, Igman — Spartak.

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Slavija — Drava 1:1

Nafta — Kovinar 2:1

Šmartno — Ilirija 1:3

Koper — Izola 1:0

Zeleznikar — Slovan 1:2

Aluminij — Kladivar 0:1

Ljubljana — Rudar 2:2

LESTVICA: Rudar 32, Kladivar 30, Zeleznikar 28, Ljubljana in Slovan 27, Koper 26, Ilirija 24, Slavija in Nafta 22, Kovinar 20, Drava 18, Šmartno 17, Izola 16, Aluminij 13.

PRIHODNJE KOLO: Drava — Ljubljana, Rudar — Aluminij, Kladivar — Zeleznikar, Slovan — Koper, Izola — Šmartno, Ilirija — Nafta, Kovinar — Slavija.

ZCNL

Sava — Vožila 0:1

Usnjari — Triglav 2:1

Tolmin — Tabor 1:1

Jadran — Sava 0:4

Adria — Litija 0:0

BAZOVIŠKO OSNOVNO ŠOLO POIMENOVALI PO PRIMOŽU TRUBARJU

Bazovica je v nedeljo slavila pomemben praznik in z njo je slavilo vse slovensko šolstvo v zamejstvu. Tamkajšnje slovensko osnovno šolo so s prijazno prireditvijo poimenovali po začetniku slovenske književnosti Primožu Trubarju in s tem izpričali navezanost na našo bogato kulturno tradicijo. Slovesnosti se je udeležila številna množica (desno).

Češnje so dozorele

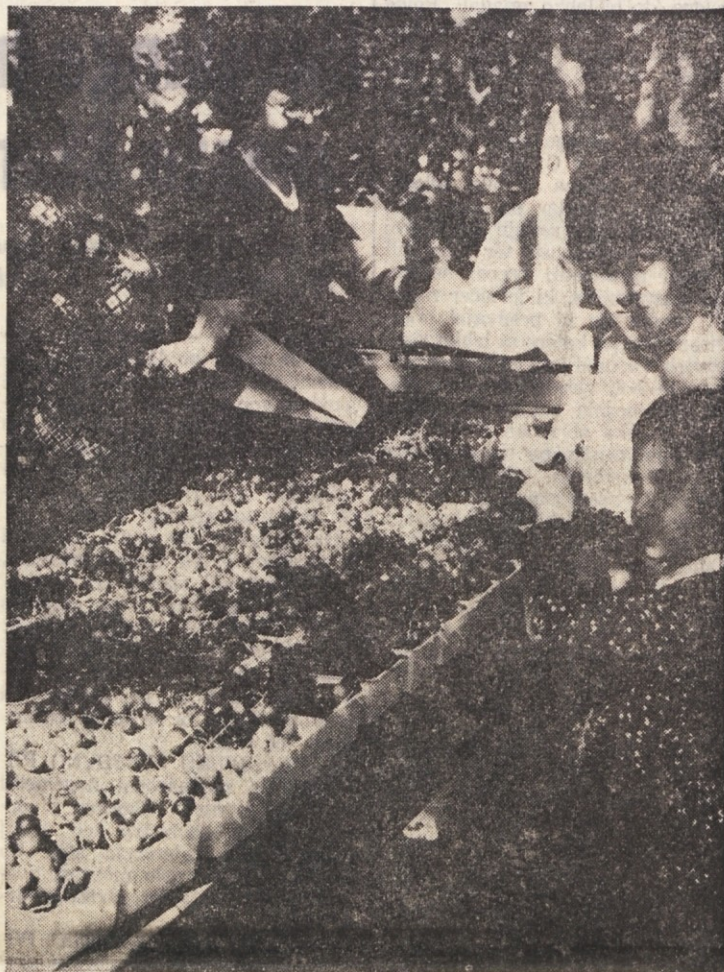
Lepo rdeče češnje so v nedeljo kar vabile na praznik češenj v Mačkolljah. (Zgoraj: domači pevski zbor in godba na pihala, spodaj: češnje so pripravljene)

Osrednji del sporeda je obsegal koncert orkestra Glasbene matice pod vodstvom Oskarja Kjudra. Orkester je izvajal Mozartov koncert za violino v G duru (kot solist je nastopil Črtomir Šiškovč) in je spremljal šolski pevski zbor (na sliki)

Dijakinja Saška Metlika je recitirala poezijo tržaškega pesnika Filiberta Benedetja «Primož Trubar»

OB 30. OBLETNICI OBEŠENJA TALCEV PRI PROSEKU

Nedeljski spored se je pričel z odkritjem doprsnega kipa Primoža Trubarja na dvorišču osnovne šole. Med vso nedeljsko slovesnostjo sta bili na častni straži ti dve ljubki Bazovki (levo).

Šolska prireditev v Dolini

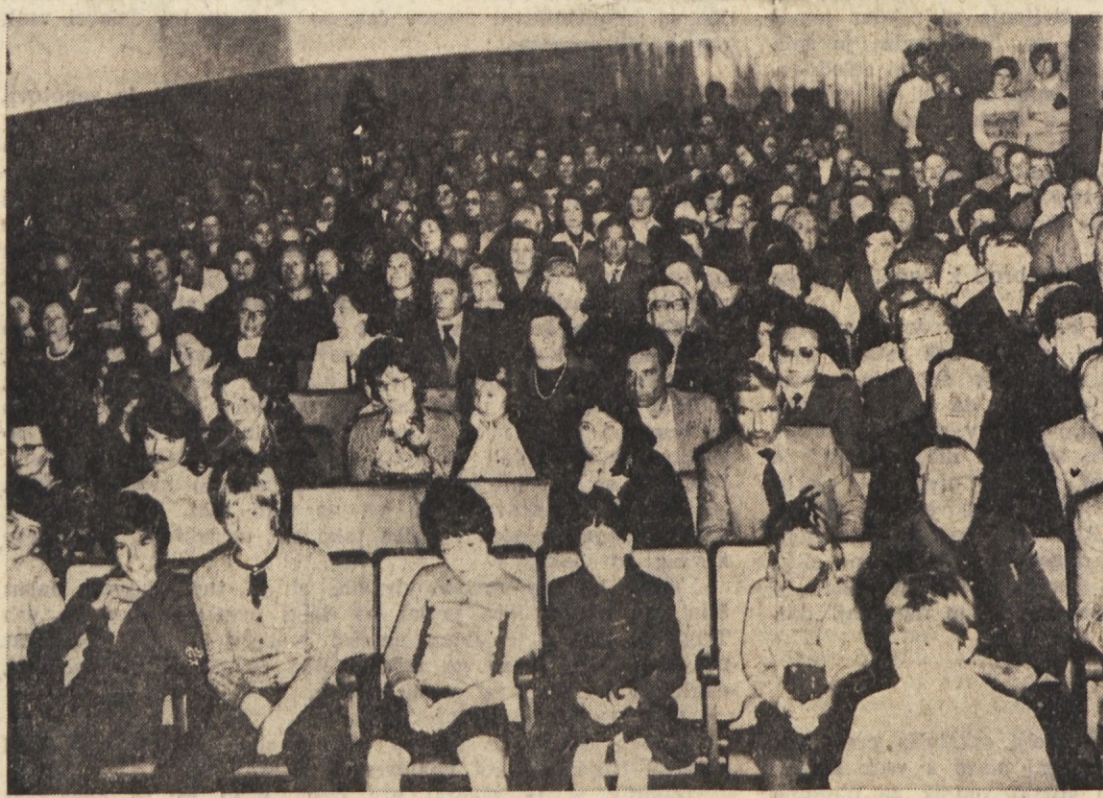
Dijaki nižje srednje šole Simon Gregorčič iz Doline so v soboto na zaključni šolski prireditvi navdušili občinstvo, ki je napolnilo domačo telovadnico

Z občnega zbora MK

Koncert pevskega zbora «V. Mirk»

Predsedstvo občnega zbora Mladinskega krožka, ki je bil v soboto v dijaškem domu «Srečko Kosovel» v Trstu

V kinodvorani Iris na Proseku je bil v soboto koncert pevskega zbora Vasilij Mirk, ki se je številnemu občinstvu predstavil s svojim novim sporedom

Prosečani so v nedeljo v spremljevalni godbi na čelu (zgoraj) krenili k spomeniku obešenim talcem pri železniški postaji, kjer so počastili žrtve nacizma s petjem in recitacijami (desno so mladi recitatorji). Na proslavi sta govorila posl. Albin Škerk in Gioacchino Tringale, svečanost pa je vodil Srečko Orel (desno)

